

ECOLogica Urbo

dekonta

ECOlogica URBO Крагујевац

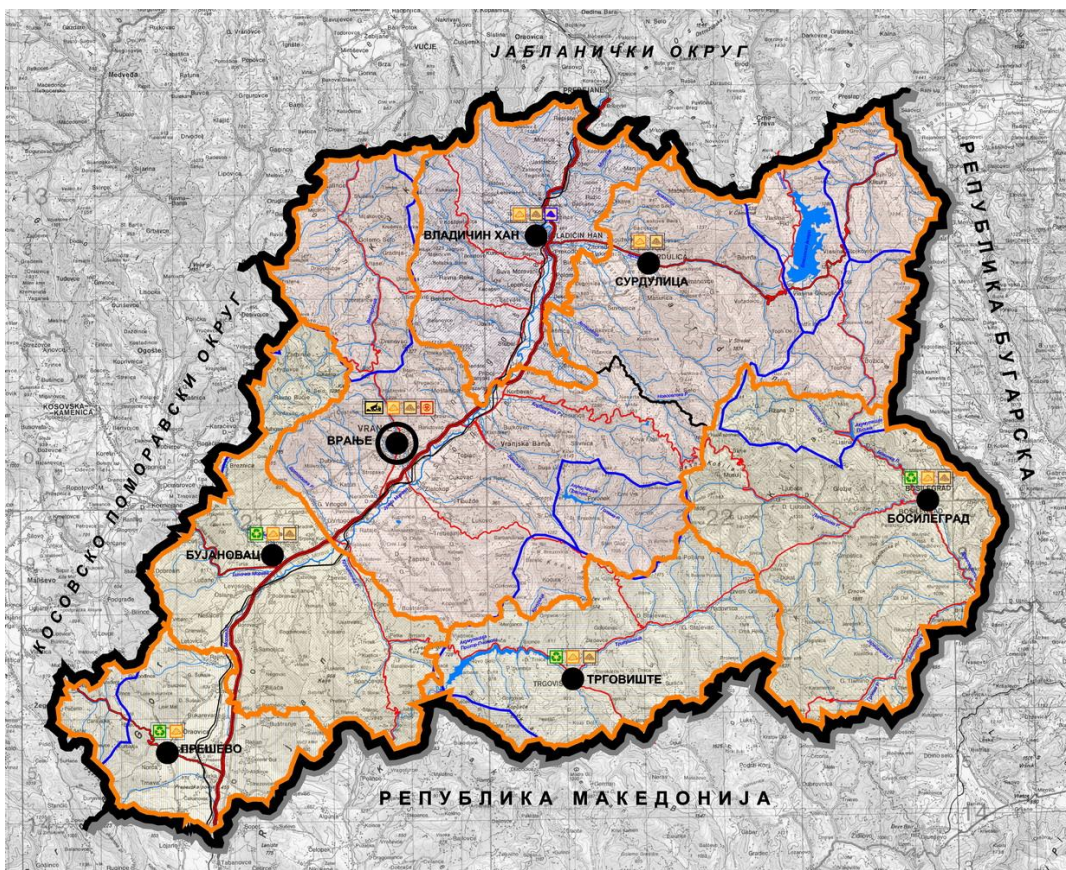
Ул. Саве Ковачевића 3/1
34000 Крагујевац
Тел: +381 (0) 34 337 199
Факс: +381 (0) 34 337 237

e-mail: ecourbo.com@gmail.com

DEKONTA D.O.O. Београд

Булевар Зорана Ћинђића 87/4
11000 Београд
Тел: +381 (0) 11 301 77 41
Факс: +381 (0) 11 311 17 62

e-mail: info@dekonta.rs

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ
СРЕДИНУ РЕГИОНАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ЗА
ПЧИЊСКИ ОКРУГ 2013.-2023.**

ЈУЛ, 2013.

**НАРУЧИЛАЦ
СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ:**

**UNOPS-EUPROGRES
Тимочка 4
18400 Прокупље**

**ИЗРАДА
СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ:**

**Предузеће за услуге у области
заштите животне средине
DEKONTA d.o.o.
Булевар Зорана Ђинђића 87/4
Београд**

**Предузеће за планирање,
пројектовање и екологију
ECOLOGICA URBO d.o.o.
Ул. Саве Ковачевића бр. 3/1
Крагујевац**

ОДГОВОРНО ЛИЦЕ:

**Александар Ложајић, дипл.инг.геол. -
директор**

Евица Рајић, дипл. еколог - директор

РАДНИ ТИМ:

**Цвјетан Митровић, дипл.инг.тех. руководиоца
пројекта**

Драгана Тодоровић, дипл. просторни планер

Маријана Јовановић дипл.инг.геол.

Ивана Армацки, дипл.инг.тех.

Петар Николић, дипл.инг.геол

Иван Благојевић, дипл. просторни планер

Мирјана Андрић, дипл. еколог

Ана Матовић, дипл. инг. пејз. арх. и хорт.

Биљана Благојевић, дипл. инг. арх.

Весна Црноглавац, правник

Садржај

УВОД	2
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	4
1.1 Преглед садржаја плана	4
1.2 Општи и посебни циљеви плана	5
1.3 Однос према другим плановима и стратегијама	6
2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	10
2.1 Квалитет ваздуха	10
2.2 Квалитет вода	10
2.3 Квалитет земљишта	14
2.4 Ниво буке	14
2.5 Природна добра	14
2.6 Управљање отпадом	16
2.7 Карактеристике животне средине у зонама где постоји могућност да буде изложена значајним утицајима	20
2.8 Разматрана питања и проблеми животне средине	21
2.9 Разлози за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене	22
2.10 Приказ варијантних решења	22
2.11 Еколошка валоризација	23
3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	25
3.1 Општи и посебни циљеви стратешке процене утицаја на животну средину	26
3.2 Избор индикатора	27
4. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	30
4.1 Приказ процењених утицаја варијантних решења са становишта животне средине	30
4.2 Разлози за избор најповољнијег варијантног решења	33
4.3 Начин на који су при процени узете карактеристике и значај планских решења	36
4.1.1 Интезитет, просторне размере и вероватноћа утицаја	37
4.1.2 Кумулативна и синергетска природа утицаја	42
4.1.3 Резиме значајних утицаја плана	43
5. ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА	44
5.1 Мере за заштиту ваздуха	44
5.2 Мере за заштиту вода	44
5.3 Мере за заштиту земљишта	45
5.4 Мере за заштиту од буке и вибрација	46
5.5 Мере заштите природног наслеђа и биодиверзитета	47
5.5.1 Компензацијске мере	47
5.6 Мере заштите културног наслеђа	47
5.7 Мере техничке и санитарне заштите	48
6. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА	49
6.1 Израда стратешких процена утицаја на животну средину за ниже хијерархијске нивое	49
6.2 Процене утицаја пројеката на животну средину	49
7. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (МОНИТОРИНГ)	52
8. ПРИКАЗ ПРИМЕЊЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	56
9. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА ЗА ИЗБОР ПРЕДЛОЖЕНОГ ПЛАНА	58
10. ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА РЕГИОНАЛНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	59
ПРИЛОГ 1. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	61
ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ	
ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА	

УВОД

Стратешка процена утицаја на животну средину је механизам и средство којим се обезбеђује одговарајућа заштита животне средине у току припреме докумената којима се усмерава и планира развој – планова, програма и стратегија. Стратешка процена као комплексан и целовит процес и поступак треба да обезбеди обавезно сагледавање развојних докумената са аспекта заштите и да предложи решења и мере којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин.

Поступак процене утицаја планова и програма на животну средину и израде Извештаја о стратешкој процени плана на животну средину је дефинисан Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10).

Примена Закона о Стратешкој процени утицаја представља усклађивање националне легислативе са европском Директивом 2001/42/ЕС о „процени утицаја одређених планова и програма на животну средину“. Циљ ове директиве је да обезбеди висок степен заштите животне средине и да допринесе интеграцији захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма у циљу промоције одрживог развоја. Еколошка процена је важан инструмент за интеграцију захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма за које се установи да имају значајан утицај на животну средину.

Примена поступка стратешке процене утицаја мора садржати следеће циљеве:

- Да обезбеди процену утицаја предложених стратешких одлука на елементе животне средине;
- Да обезбеди процењивање кумулативних, синергетских, индиректних, глобалних и других утицаја предложене стратешке одлуке, што не може бити обезбеђено само применом процене утицаја пројеката на животну средину;
- Да обезбеди дефинисање стратешких смерница у поступку имплементације Плана;
- Да обезбеди учешће јавности у поступку израде процене, у складу са међународним и европским захтевима, као и процењивање прекограничних утицаја;
- Да омогући дефинисање различитих мера којима се врши спречавање, смањење или отклањање негативних утицаја на животну средину у раним фазама процеса одлучивања.

Израда Стратешке процене утицаја Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 представља основу за обезбеђење интеграције заштите животне средине и одрживог развоја у све фазе израде Регионалног плана управљања отпадом и дефинисање услова и решења заштите животне средине у свим фазама имплементације Регионалног плана управљања отпадом. Стратешка процена се ради истовремено са израдом Плана, чиме се стварају услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту животне средине у поступак његове припреме.

Циљ Стратешке процене утицаја Плана је утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева) при изради Плана, дефинисање смерница и мера заштите и унапређивања животне средине и остваривање услова за одрживи развој. Израда Стратешке процене утицаја и процена могућих стратешких утицаја Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 на животну средину садржи више нивоа:

- Анализу постојећег стања и природних карактеристика подручја;
- Анализу потенцијала и ограничења у простору;
- Анализу услова документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност;
- Анализу услова надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- Анализу захтева заинтересоване јавности;
- Анализу статуса заштите природних и културних добара;

- Вредновање предметног подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планираних садржаја у складу са принципима одрживог развоја.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

1.1 Преглед садржаја плана

Садржај Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023, израђен је у складу са методологијом и одредбама дефинисаним Законом о управљању отпадом Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) и Стратегије управљања отпадом за период од 2010.-2019. године („Сл. гласник РС", бр. 29/10).

Садржај

1. УВОД

- 1.1. Полазне основе
- 1.2. Циљеви Регионалног плана
- 1.3. Веза са другим стратегијама и плановима

2. ЗАКОНОДАВНО ПРАВНИ ОКВИР

- 2.1. Национално законодавство у управљању отпадом
- 2.2. Прописи општина у региону
- 2.3. Законодавство ЕУ у управљању отпадом

3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О РЕГИОНУ

- 3.1. Географски положај
- 3.2. Геологија
- 3.3. Хидрологија
- 3.4. Клима
- 3.5. Биодиверзитет
- 3.6. Заштићена природна добра
- 3.7. Земљиште
- 3.8. Становништво и насеља
- 3.9. Привреда и индустрија
- 3.10. Инфраструктура

4. АНАЛИЗА СТАЊА У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

- 4.1. Институционални оквир
- 4.2. Количине, врсте и састав отпада
- 4.3. Посебни токови отпада
- 4.4. Сакупљање и транспорт отпада
- 4.5. Активности рециклаже и друге опције третмана отпада
- 4.6. Одлагање отпада
- 4.7. Економско – финансијска анализа са ценама и покрићем трошкова
- 4.8. Оцена стања и идентификација проблема

5. ЦИЉЕВИ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

6. СТРАТЕШКИ ОКВИР И ПОТРЕБНЕ ПРОМЕНЕ

- 6.1. Количине, врсте и састав отпада
- 6.2. Посебни токови отпада
- 6.3. Сакупљање и транспорт отпада
- 6.4. Предложене опције третмана
- 6.5. Одлагање отпада
- 6.6. Потребна инфраструктура и опрема
- 6.7. Мере санације постојеће депоније комуналног отпада
- 6.8. Мере за спречавање кретања отпада који није обухваћен Планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама

7. ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ПРОМЕНЕ

- 7.1. Јачање капацитета општинске администрације за успостављање интегрисаног система управљања отпадом
- 7.2. Предлог организационе структуре регионалног система управљања

8. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА, ПРОЦЕНА ТРОШКОВА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПЛАНА

- 8.1. Методолошки приступ
- 8.2. Инвестициона улагања
- 8.3. Оперативни трошкови
- 8.4. Количине отпада и приходи од рециклабила
- 8.5. Конструкција финансирања
- 8.6. Обрачун производне цене, биланс успеха и финансијски ток пројекта
- 8.7. Обрачун интерне стопе приноса и поврата улагања
- 8.8. Закључак финансијске анализе

9. СОЦИО-ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ

- 9.1. Развијање јавне свести

1.2 Општи и посебни циљеви плана

Општи и посебни циљеви Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 су:

- **Успостављен регионални институционални оквир и унапређени институционални и организациони капацитети локалних самоуправа у области управљања отпадом до краја 2013. године;**
 - Израда и спровођење плана комуникације и координације између релевантних институција и општина у Региону за управљање отпадом и сарадња са републичким институцијама;
 - Потписивање међуопштинског споразума;
 - Одређивање предузећа које ће управљати Регионалним центром за управљање отпадом;
 - Унапређење капацитета општина за бављење управљањем отпадом оснивањем нових служби и унапређењем постојећих;
 - Организација обука, предавања, стручних консултација и размена искустава запослених у општинама за област управљања отпадом (инспекција, урбанизам);
 - Успостављање заједничке политике свих општина у формирању цена услуга;
 - Унапређење механизма наплате у свим општинама кроз увођење обједињеног система наплате;
 - Почетак увођења пуне надокнаде трошкова за сакупљање и одлагање отпада и повећање степена наплате потраживања од корисника услуга;
 - Успостављање механизма за финансирање регионалног система за управљање отпадом и проналажење средстава за финансирање заједничких инвестиција.
- **Ојачани капацитети надлежних јавних комуналних предузећа и проширен обухват услугом сакупљања отпада до 75 % становништва у региону до 2017. године;**
 - Обука запослених у ЈКП за област управљања отпадом;
 - Израде менаџмент планова надлежних комуналних предузећа са плановима територијалног проширења активности ЈКП-а;
 - Набавка возила и посуда за сакупљање отпада у општинама Региона;
 - Прикупљање прецизних података о количинама и саставу отпада који настаје у општинама у Региону.
- **Развијен систем одвојеног сакупљања отпада и управљања посебним токовима отпада;**
 - Изградња рециклажних дворишта у општинама Региона;
 - Успостављање система одвојеног сакупљања у свакој општини – набавка и постављање контејнера за селективно сакупљање рециклабилног отпада (зелених острва);
 - Успостављање система одвојеног сакупљања опасног отпада из домаћинства;

- Изградња постројења за сепарацију отпада у оквиру Регионалног центра за управљање отпадом;
 - Изградња постројења за компостирање отпада у оквиру Регионалног центра;
 - Обезбеђење пласмана рециклабилног отпада;
 - Успостављање система управљања посебним токовима отпада кроз стварање услова и подстицајне мере и одређивање локације у општинама Региона.
- **Развијен Регионални центар за управљање отпадом и саниране постојеће депоније и сметлишта;**
 - Проширење регионалне депоније Метерис (непропусна подлога, систем за пречишћавање процедурних вода, систем за евакуацију гаса и др.) и стављање у функцију - Регионалног центра;
 - Изградња трансфер станица у Трговишту, Босилеграду, Прешеву и Бујановцу за претовар отпада ради транспорта до постројења у Метерису и набавка возила за дуголинијски транспорт и контејнера;
 - Санација и рекултивација општинских сметлишта;
 - Искоришћење депонијског гаса са постојеће депоније у Врању ради добијања електричне енергије.
- **Унапређен ниво јавне свести и међусекторске сарадње у области управљања отпадом;**
 - Информисање и едукација корисника услуга;
 - Спровођење кампање за значај рециклаже отпада;
 - Реализација пројеката едукације и развоја свести о потреби правилног поступања са отпадом код деце и омладине;
 - Правовремено и стално информисање грађана о новим услугама у области управљања отпадом и унапређење сарадње са медијима;
 - Организација акција сакупљања отпада за грађане;
 - Укључивање представника грађана у процес доношења одлука у област управљања отпадом у свим општинама Региона;
 - Израда и спровођење плана комуникације са грађанима и привредом у области управљања отпадом у свим општинама.

1.3 Однос према другим плановима и стратегијама

При процени могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, морају се у обзир узети планови вишег реда и планови од значаја за предметни План, због обавезујућих смерница које морају бити имплементирани у предметни План. На то обавезује једно од начела стратешке процене утицаја - начело хијерархије и координације на свим нивоима.

Еколошки извештај о могућим утицајима Плана мора да обезбеди и информације о вези са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене.

Планска документа вишег реда од значаја за Стратешку процену утицаја на животну средину Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023:

- Регионални просторни план општина Јужог Поморавља („Службени гласник РС“, број 83/10)

- Извештај о стратешкој процени утицаја Регионалног просторног плана општина Јужног Поморавља
- Стратегија управљања отпадом за период од 2010.-2019. године („Сл. гласник РС”, бр. 29/10)

Регионалним просторним планом општина Јужног Поморавља („Службени гласник РС”, број 83/10) утврђено је постојеће стање у области управљања отпадом на територији Пчињског округа, идентификовани су сви проблеми и дефинисане количине отпада које настају на територији општина Јужног Поморавља (kg/становник/годишње).

Потенцијали за развој комуналне инфраструктуре на територији Пчињског округа су:

- новоизграђена санитарна депонија комуналног отпада на територији града Врања са могућношћу отварања регионалне депоније.

Ограничења се манифестују услед:

- депоновања отпада на старим градским и општинским депонијама које су у процесу затварања,
- нерегулисано питање депоновања отпада из руралних средина,
- непостојање система рециклаже,
- непостојање депоније за одлагање опасног отпада.

Основни циљеви развоја комуналне инфраструктуре су:

- затварање и санација постојећих депонија (1-3 године након затварања) и рекултивација земљишта ради привођења новим наменама на територији свих општина/градава Пчињског округа,
- заустављање и санкционисање линијске дисперзије депонија дуж сеоских путева, речних токова и у близини сеоских и градских насеља изградњом нове регионалне санитарне депоније „Метерис” за подручје Пчињског округа,
- установљавање децентрализованог система управљања отпадом у сеоским насељима,
- изградња трансфер станица у свим општинама Пчињског округа,
- преусмеравање опасног отпада на регионално складиште у Нишавском региону и реализација центара за сакупљање опасног отпада из домаћинства.

Опредељење Регионалног просторног плана је да се упоредо са изградњом регионалне депоније „Метерис” изврши систематско затварање свих постојећих општинских одлагалишта уз обавезно спровођење мониторинга квалитета подземних вода и земљишта у окружењу ових локација и утврди локација за изградњу трансфер станица из којих би се отпад одвозио на регионалну депонију. На територији Пчињског округа предвиђене су две трансфер станице и то у Босилеграду и Бујановцу (за територије општина Прешево, Бујановац и Трговиште) уз вредновање сваке локације на основу Планом утврђених критеријума.

Регионалним планом је предвиђено и проширење постојеће депоније „Метерис”, уз реализацију постројења којима би се сакупљени отпад одвајао и укључивао у производни процес одређених индустрија, за компостирање или за потребе грађевинске индустрије. Планирана је и изградња ППОВ којима би се третирали процедурне воде које настају на депонији.

На територији Пчињског округа није предвиђена локација за одлагање опасног отпада.

Извештајем о стратешкој процени утицаја Регионалног просторног плана општина Јужног Поморавља дат је преглед свих загађивача на планском подручју и фактора животне средине који могу бити угрожени. Утврђено је стање комуналне опремљености и утврђени могући утицаји на стање животне средине.

У области управљање отпадом утврђени су следећи општи и посебни циљеви:

- **општи циљеви**

- смањење количине комуналног отпада рециклирањем
- обезбеђивање прикупљања отпада руралним подручјима плана и одлагање на регионалне депоније Жељковац и Метерис 2
- смањење количине опасног отпада и транспорт на трајна складишта за одлагање отпада

- **посебни циљеви**

- смањење створене количине отпада на руралном подручју
- побољшање квалитета живота и спречавање настанка дивљих депонија

Како би се постигла заштита вода земљишта на планском подручју потребно је

- уклањање смећа са обала и из корита река чишћењем корита притока река чије су обале и дно озидани каменом, од муља, траве и отпада, чишћењем обала и речног басена од смећа који угрожава чистоћу воде – предмета од пластике, кабастог техничког отпада, грађевинског отпада, животињског отпада и др,
- рекултивација постојећих сметлишта, затворених општинских депонија, комплекса и локалитета експлоатације минералних сировина, привремених позајмишта земље за изградњу путева.

Стратегија управљања отпадом за период од 2010.-2019. године („Сл. гласник РС”, бр. 29/10) представља основни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике Србије.

Општи циљ

- Развијање одрживог система управљања отпадом у циљу смањења загађења животне средине и деградације простора

Посебни циљеви

Краткорочни циљеви (2010-2014.)

- Ускладити националне прописе из области управљања отпадом са законодавством ЕУ;
- Донети националне планове за поједине токове отпада;
- Развити регионалне и локалне планове управљања отпадом до 2014. године;
- Повећати број становника обухваћених системом сакупљања отпада на 75 % до 2014. године;
- Развити систем примарне селекције отпада у локалним самоуправама;
- Изградити 12 регионалних центара за управљање отпадом до 2014. године (регионалне депоније, постројења за сепарацију рециклабилног отпада, постројења за биолошки третман отпада и трансфер станице у сваком региону);
- Успоставити систем управљања опасним отпадом (изградити централна регионална складишта опасног отпада и започети изградњу постројења за физичко-хемијски третман опасног отпада до 2014. године);
- Успоставити систем управљања посебним токовима отпада (отпадним гумама, истрошеним батеријама и акумулаторима, отпадним уљима, отпадним возилима, отпадом од електричних и електронских производа);

- Успоставити систем управљања медицинским и фармацеутским отпадом;
- Успоставити систем управљања отпадом животињског порекла и донети пропис;
- Подстицати коришћење отпада као алтернативног горива у цементарама, железарама и термоелектранама-топланама, у складу са принципом хијерархије отпада;
- Санирати постојећа сметлишта која представљају највећи ризик по животну средину и локације „црних тачака“ од историјског загађења опасним отпадом.

Дугорочни циљеви (2015-2019.)

- Увођење одвојеног сакупљања и третмана опасног отпада из домаћинства и индустрије;
- Изградити 12 регионалних центара за управљање отпадом – регионалне депоније, постројења за сепарацију рециклабилног отпада и трансфер станице у сваком региону;
- Обезбедити капацитете за спаљивање (инсинерацију) органског индустријског и медицинског отпада;
- Јачање професионалних и институционалних капацитета за управљање опасним отпадом;
- Постићи стопу поновног искоришћења и рециклаже амбалажног отпада (стакло, папир, картон, метал и пластика) на 25% од његове количине;
- Успоставити систем управљања грађевинским отпадом и отпадом који садржи азбест.

На територији града Врања планирана је изградња регионалног центра за управљање неопасним отпадом. Подручју регионалне депоније у Врању припадају још и општине Прешево, Бујановац, Трговиште, Владичин Хан, Сурдулица и Босилеград. Овај центар обухвата 229.596 становника и годишњу количину отпада од 49.889 t/год.

На територији града Врања се врши и третман инфективног и медицинског отпада. Третман се врши у Здравственом центру Врање, који представља део мреже централних места за третман инфективног медицинског отпада, који годишње преради 438 t ове врсте отпада.

Коришћене су смернице и подаци из других плански докумената

- Просторни план града Врања („Сл. гласник града Врања“ бр. 13/11 и 21/11-исправка)
- Просторни план општине Прешево („Сл. гласник града Лесковца“ бр. 22/10)
- Просторни план општине Бујановац („Сл. гласник града Лесковца“ бр. 22/10)
- Просторни план општине Трговиште („Сл. гласник града Врања“ бр. 10/2011)
- Просторни план општине Босилеград
- Просторни план општине Сурдулица („Сл. гласник Пчињског округа“ бр. 24/07)
- Просторни план општине Владичин Хан („Сл. гласник града Врања“ бр. 22/2010)

2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

2.1 Квалитет ваздуха

Квалитет ваздуха на подручју Пчињског округа је анализиран са аспекта постојећих и потенцијалних будућих негативних утицаја који се могу јавити као последица активности на управљању отпадом на територији региона.

Најинтензивнији утицаји на квалитет ваздуха присутни су:

- На транспортним правцима којима ће се вршити транспорт отпада до регионалног центра у Врању;
- На локацијима дивљих депонија и општинских несанитарних сметлишта;
- На локацији регионалне депоније;

На транспортним правцима ће долазити до негативних утицаја на квалитет ваздуха као последица коришћења камиона за транспорт. Сагоревањем нафтних деривата у моторима ових возила утицаће на емисију NO_x , CO , CO_2 , SO_2 , C_xH_y , HCHO и чађи у атмосферу. На транспортним правцима ће долазити до појаве кумулативних утицаја, обзиром на друге саобраћајне токове који ће се њима одвијати.

На локацијима дивљих депонија и општинских несанитарних сметлишта се јављају негативни утицаји као последица процеса биоразградње отпада. Током овог процеса долази до емисије депонијских гасова чији су главни састојци метан (CH_4) и угљендиоксид (CO_2) а могу бити присутни и други гасови као што су азот (N_2) и кисеоник (O_2). Поред емисије депонијских гасова на овим локацијама долази и до појаве непријатних мириса, којима су изложени становници најближих стамбених објеката.

На локацији регионалне депоније су утицаји на квалитет ваздуха минимизирани, обзиром на изведене сиситеме за прикупљање и спаљивање депонијских гасова и примењене организационе мере на покривању депонованог материјала чиме се спречава ширење непријатних мириса.

2.2 Квалитет вода

Хидрографска мрежа на подручју Пчињског округа припада подручју Црноморског и Егејског слива.

Подручју Црноморског слива припада река Јужна Морава са својим притокама, која уједно представља и највећу реку у Пчињском региону. Ова река настаје на падини Скопске Црне Горе, где токови Кључевске и Слатинске реке стварају Голему реку, која након поласка кроз селу Бинач на Косову постаје Биначка Морава. Спајањем Биначке Мораве и Пршевске Моравице код Бујановца настаје река Јужна Морава.

Најзначајније десне притоке Јужне Мораве на територији региона су Врла и Власина.

Река Врла извире на планинама Варденику и Чемернику. На њеном току су у подножју ових планина изграђене четири хидроелектране (Врла I-IV) које користе воду из Власинског језера за покретање турбина.

Територијом Пчињског округа протиче и река Јерма, која извире на Власинској висоравни, а затим протиче једним делом кроз Бугарску и понову се у Србији улива у Нишаву. Ова река чини део слива Јужне Мораве.

Најзначајнија лева притока Јужне Мораве је река Ветерница, која једним делом свог тока протиче Пчињским регионом и након тога се улива у Јужну Мораву код Лесковца.

Табела бр. 1 - Категоризација водотока слива Јужне Мораве према Уредби о категоризацији вода („Сл. Гласник СРС“ бр. 5/68)

Слив Јужне Мораве	Категорија
Биначка Морава: од ушћа реке Прилепничке - до ушћа реке Моравице	IIa
Моравица: од изворишта - до Биначке Мораве	IIa
Јужна Морава: од Бујановца - до Предејана	IIб
Врла: од изворишта - до Сурдулице	I
Врла: од Сурдулице - до ушћа у Јужну Мораву	IIб
Ветерница: од изворишта - до Вучја	I
Јерма: од изворишта - до бугарске границе	II

Јужна Морава - Током 2011. године, испитивање квалитета воде реке Јужне Мораве вршено је на неколико профила, од којих се на територији Пчињског округа налазе Ристовац (III/IV) и Владичин Хан (III).

Приликом узорковања на профилу Ристовац, повремено је констатована промена органолептичких особина воде, односно вода је имала слабо приметну боју (III). Вредности раствореног кисеоника и процента засићења воде кисеоником O₂ повремено су на профилу Ристовац одговарале III класи квалитета вода (дефицит-суперсатурација).

Вредности суспендованих материја су повремено припадале, на свим профилима, у појединим серијама III, IV класи и ВК стању квалитета вода.

У појединим серијама на профилима Ристовац и Владичин Хан БПК-5 је одговарала III класи. На свим профилма измерена вредност нитритног азота (NO₂-N) повремено је одговарала III/IV класи квалитета вода, док је на профилима Ристовац и Владичин Хан вредност амонијачног азота (NH₄-N) повремено одговарала III/IV класи.

Од опасних и штетних материја у једном мерењу на профилу Ристовац регистрована је повишена вредности фенолног индекса (III/IV) и на свим појединим профилима у појединим серијама регистроване су повишене вредности мангана-Мп.

Сапробиолошке анализе заједнице фитобентоса, на свим профилима и у свим периодима испитивања, показују да је водоток оптерећен умереним органским загађењем. Запажа се доминација организама индикатора бета-мезосапробне зоне. Добијене вредности индекса сапробности у свим периодима испитивања одговарале су другој класи квалитета вода.

Анализом заједнице бентосних дијатома, коришћењем дијатомног индекса EPI-D на профилима Ристовац и Владичин Хан, утврђено је да је квалитет воде варирао од III до IV класе током испитивања.

Сапробиолошка испитивања заједница макроинвертебрата на локалитетима Ристовац и Владичин Хан, указују на присуство умереног и већег органског загађења водотока. У макрозообентоценозама доминирали су организми индикатори бета и алфа-мезосапробне зоне. Добијене вредности индекса сапробности по ZelinkaMarvan-у, на профилима Ристовац и Владичин Хан одговарале су III класи квалитета воде.

Биначка Морава - Испитивање квалитета воде реке Биначке Мораве врши се на профилу Бујановац. Квалитет воде одговарао је III/IV класи.

У једном случају је констатована промена органолептичких особина воде, односно вода је имала слабо приметну боју (III класа).

Суспендоване материје у појединим серијама, су одговарале III класи квалитета вода. Вредност нитритног азота (NO₂-N), готово у свим серијама је припадала III/IV класи, док је вредност амонијачног азота (NH₄-N) повремено одговарала III/IV класи квалитета вода. Вредности БПК-5, у једној серији испитивања је одговарала III класи квалитета вода.

Од опасних и штетних материја у једном мерењу регистрована је повишена вредност мангана Мп и испарљивих фенола (III/IV).

Сапробиолошка испитивања фитобентосне заједнице показују да је у водотоку присутно умерено органско загађење. У њему доминирају организми индикатори бета и алфа-мезосапробне зоне.

Добијене вредности индекса сапробности одговарале су II класи квалитета вода.

Применом EPI-D индекса, у анализи заједнице бентосних силикатних алги, констатована је III класа квалитета вода у оба испитивања. Ови резултати су у корелацији са добијеним вредностима концентрација примарних нутријената. Концентрације амонијум јона, нитрита и ортофосфата углавном су одговарале IV класи квалитета вода, док су добијене вредности укупног фосфора одговарале III класи квалитета вода.

Сапробиолошким анализама заједница бентосних бескичмењака установљено је да квалитет воде према Zelinka-Marvan-у одговара III класи. Доминација врста из фамилије Chironomidae и врсте Asellus aquaticus из подраздела Crustacea указује на знатније органско загађење водотока. Највећи број таксона забележен је у оквиру инсекатских редова Ephemeroptera и Trichoptera.

Подручју Егејског слива припадају реке Пчиња и Драговиштица са својим притокама.

Река Пчиња настаје од неколико изворишних кракова који се спуштају са југозападних падина планине Дукат. У изворишном делу носи назив Црна река, између насеља Радовница и Трговиште име јој је Трипушница, а низводно од Трговишта, по примању Козједолске реке, почиње Пчиња. Река Пчиња представља једну од најчистијих река Србије. Припада сливу реке Вардар.

Река Драговиштица настаје спајањем Божичке и Љубатске реке код Босилеграда и припада сливу реке Струме. Након 52 km тока кроз Србију, река улази у Бугарску све до ушћа Струму.

Табела бр. 2 - Категоризација водотока сливова реке Вардар и реке Струме према Уредби о категоризацији вода („Сл. Гласник СРС“ бр. 5/68)

Део слива реке Вардара	Категорија
Пчиња: од изворишта - до села Трговишта	I
Пчиња: од села Трговишта - до границе Републике Македоније	II
Слив реке Струме	Категорија
Драговиштица: од изворишта - до Босилеграда	I
Драговиштица: од Босилеграда - до бугарске границе	II

Драговиштица - Испитивање квалитета воде реке Драговиштице вршен је на профилу Рибарци. Квалитет воде у 2011. години одговарао је II класи.

Измерена pH-вредност у једној серије мерења је одговарала III класи квалитета вода.

Од опасних и штетних материја у једној серији забележена је повећана концентрација фенолног индекса (III/IV класа).

Сапробиолошка анализа фитобентоса показује да је водоток оптерећен умереним органским загађењем. Највећу густину популација имали су организми индикатори олигосапробне и бетамезосапробне зоне. Добијена вредност индекса сапробности одговарала је II класи квалитета вода.

Применом дијатомног индекса EPI-D, у анализи заједнице бентосних дијатома, констатовано је слабо нутријентно оптерећење. Вредности EPI-D индекса одговарале су II класи квалитета. Резултати физичко-хемијске анализе воде показују да су концентрације примарних нутријената одговарале I и II класи квалитета вода.

Сапробиолошком анализом заједница макроинвертебрата констатован је изузетно велики диверзитет у оквиру скоро свих група. Највећу бројност имали су представници инсекатских редова Ephemeroptera, Plecoptera и Trichoptera. Такође у већем броју је присутно неколико врста из фамилије Chironomidae, што указује на органску оптерећеност водотока. Добијена вредност индекса сапробности по Zelinka-Marvan-у одговарала је бета-мезосапробној зони, односно II класи квалитета воде.

Табела бр. 3 - Класе водотокова према Уредби о класификацији вода („Сл. Гласник СРС“ бр. 5/68)

Класа	Опис
Класа I	Воде које се у природном стању или после дезинфекције могу употребљавати или искоришћавати за снабдевање насеља водом за пиће, у прехранбеној индустрији и за гајење племенитих врста риба (салмонида)
Класа II	Воде које су подесне за купање, рекреацију и спортове на води, за гајење мање племенитих врста риба (ципринида), као и воде које се уз нормалне методе обраде (коагулација, филтрација и дезинфекција) могу употребљавати за снабдевање насеља водом за пиће и у прехранбеној индустрији
Класа III	Воде које се могу употребљавати или искоришћавати за наводњавање и у индустрији, осим прехранбене индустрије
Класа IV	Воде које се могу употребљавати или искоришћавати само после посебне обраде

На територији Пчињског округа се налази и неколико **водоакумулација** од којих су најзначајнији Власинско језеро, акумулација Лисина и акумулација Првонек.

Власинско језеро је вештачка акумулација која се налази на територији општине Сурдулица, које је настало изградњом бране у изворишном делу реке Власине. Налази се у границама Предела изузетних долика „Власина“, окружено планинама Плана, Варденик и Чемерник. Вода у језеру важи за изузетно чисту, а језеро је због својих природних лепота значајно за развој туризма. Језеро је део хидроенергетског система „Власина“. Према Уредби о категоризацији вода („Сл. Гласник СРС“ бр. 5/68) вода у Власинском језеру припада I категорији водотока.

Испитивање квалитета воде у Власинском језеру вршено је 2011. године. Узорковање воде је вршено:

- код бране, на три дубине у тачкама А-1(0.5m), А-2(10.0m), А-3(20.0m),
- на средини језера на три дубине у тачкама Б-1(0.5m), Б-2(6.0m), Б-3(12.0m),
- на почетку језера на три дубине у тачкама: В-1(0.5m), В-2(3.0m) и В-3(6.0m).

Измерене рН вредности у појединим тачкама (В-1 и В-2) су одговарале III класи квалитета вода. Запажа се пад садржаја раствореног кисеоника по дубини, односно ниске вредности раствореног O₂ и проценат засићења воде кисеоником, (дефицит кисеоника) у тачкама А-2, А-3, и Б-3 (III, IV класа и ВК стању). Од опасних и штетних материја, у два узорка (А-3 и Б-3) регистрована је повишена вредност раствореног мангана-Мп.

Акумулација Лисина се налази у општини Босилеград и представља вештачку акумулацију изграђену на саставу Божичке и Лисинске реке, саграђену као секундарну акумулацију Власинског језера, одакле се оно пуни водом. Акумулација Лисина представља и део Горње-јужноморавског система водоснабдевања, подсистема Власинско језеро, којим је планирано водоснабдевање општина Сурдулица, Владичин Хан и Босилеград.

Акумулација Првонек се налази на територији града Врања која је изграђена подизањем бране на Бањској реци. Акумулација представља део Горње-јужноморавског система водоснабдевања, Врањско-пчињског подсистема, којим је планирано обезбеђивање водоснабдевања за становнике града Врања и општина Пршевом Бујановац и Трговиште. У саставу овог подсистема је и планирана акумулација Прохор на реци Пчињи.

Испитивање квалитета воде у акумулацији Првонек вршено је 2011. године. Узорковање воде је вршено:

- код бране на три дубине у тачкама А-1(0.5m), А-2(23.0m), А-3(46.0m),
- на средини језера на три дубине у тачкама Б-1(0.5m), Б-2(15.0m), Б-3(29.0m),
- на почетку језера на три дубине у тачкама В-1(0.5m), В-2(2.5m) и В-3(5.0m).

Измерене рН вредности у две тачке (А-1 и Б-1) су одговарале III класи. Запажа се пад садржаја раствореног кисеоника по дубини, односно ниска вредност раствореног O₂ и проценат засићења воде кисеоником (дефицит кисеоника) у тачкама А-2, А-3, Б-2 и Б-3 (III и IV класа). Повишене вредности опасних и штетних материја нису забележене.

Подаци о квалитету подземних вода у алувионима река нису доступни.

Утицаји на квалитет вода који се могу јавити као последица неадекватног управљања отпадом на територији Пчињског округа јављају се услед појаве процедурних вода, под утицајем падавина и њихове инфилтрације у подземне и површинске воде. Процедне воде се јављају на свим локацијама на којима се врши одлагање отпада.

Утицај процедурних вода на квалитет површинских и подземних вода је најинтензивнији на локацијама несанитарних градских сметлишта као и на локацијама дивљих депонија. На локацији регионалног центра, утицаји су доста мањи, обзиром да је постављен заштитни слој који онемогућава продирање процедурних вода у земљиште и воде као и изведен систем којим се процедурне воде прикупљају и одводе на пречишћавање.

2.3 Квалитет земљишта

Угроженост квалитета земљишта која се може јавити као последица активности на управљању отпадом се може јавити:

- на локацијама за одлагање отпада,
- на транспортним рутама којима ће се вршити транспорт отпада до регионалног центра у Врању.

На локацијама за одлагање отпада утицаји на квалитет земљишта се јављају као последица појаве процедурних вода и њиховог продирања у површинске слојеве земљишта. Локације дивљих депонија и несанитарних општинских сметлишта се сматрају посебно угроженим са овог аспекта. Формирање дивљих депонија утиче на заузимање земљишта, које се након тога може користити за другу намену само у случају спровођења радова на санацији и уклањању ових врста одлагалишта. Угроженим се могу сматрати и локације у окружењу дивљих депонија и несанитарних општинских сметлишта, обзиром да се умањује атрактивност околног простора као и због разношења отпада под утицајем ветра.

На транспортним рутама којима ће се вршити транспорт отпада до регионалног центра се могу јавити негативни утицаји на квалитет земљишта због могућег просипања или разношења отпада из возила којима се врши транспорт.

2.4 Ниво буке

Управљање отпадом на подручју Пчињског округа доводи до повећаног нивоа буке као последица активности на сакупљању, транспорту, третману и одлагању отпада.

Главни извори буке јесу камиони и друга механизација која се користи у сврху управљања отпадом. Бука ће се емитовати на транспортним рутама, којима ће се отпад транспортовати до регионалног центра у Врању, као и на локацијама планираних трансфер станица и регионалног центра, на којима ће се вршити сепарација, претоварање, паковање и други видови третмана као и одлагање отпада.

Потребно је приликом избора локације за изградњу трансфер станице водити рачуна да локација није у близини стамбених објеката како би се умањили сви потенцијални негативни утицаји.

2.5 Природна добра

На територији Пчињског округа, релативно мали број природних вредности је стављен под заштиту државе. Заштићено је свега пет природних добара укупне површине 14.794 ha, што износи тек око 4 % од укупне површине региона, док је под првим степеном заштите око 0,03 % територије региона.

На подручју Пчињског округа се налазе следећа природна добра:

- Резерват природе „Јарешник“
- Резерват природе „Кукавица“

- Предео изузетних одлика „Долина реке Пчиње“
- Предео изузетних одлика „Власина“
- Стабло црног бора у Петковској махали

„**Жарешник**“ је проглашен за строги резерват природе 1961. године, са укупном површином од 3 ха. Жарешник се налази на Дукат планини, 14 km јужно од Босилеграда. Локалитет је добио име по селу Жарешнику које се налази на супротној страни долине од борове шуме (*Stoehilio-Pinetum pallasianae Greb.*), због које је овај природни резерват проглашен заштићеним. Шума црног бора (*Pinus nigra Arn. subsp. pallasiana (Arn.) Hay.*), је једина у читавом Крајишту, како наводи Захарије (1918.) у то време бројала је око 2.500 стабала. Пре Захаријева о њој је писао и Тошев (1902). Сама шумска састојина је на надморској висини од 1.275 до 1.350 m, а експонирана је југозападно. На Дукат планини постајала су појединачна стабла црног бора у околини села Црноштица. Ова подврста црног бора забележена још на Сувој планини, Влашкој планини, Ртњу, Ресави и у околници Злота. Мозаичне састојине, овог ендемореликта у југоисточној Србији су доказ да је ова шума била, у прошлости, широко распрострањена у Источној Србији све до Кучајских планина и Бељанице. Управљање овим локалитетом додељено је ЈП „Србијашуме“.

Резерват природе „Кукавица“ налази се на 15 km од Владичиног Хана. Заштићен је 1980. године на предлог Републичког завода за заштиту природе. Издвојена је и заштићена површина у статусу строгог резервата природе. Резерват се налази на планинском масиву Кукавице у јужној Србији у појасу монодоминантних букових шума. По површини од 78,18 ха представља највећи резерват чисте букове шуме прашумског карактера. Пружа се од главног гребена, који повезује централни део планине (у оквиру којег је и највиши врх Влајна са 1.442 m надморске висине) са врхом Јелова Глава (који се налази у североисточном делу) на западу, до корита Летовишке реке на истоку. Резерват је већим делом источне експозиције, са међуекспозицијама према североистоку, односно југоистоку. Представља очувану заједницу мезијске букве (*Fagetum moesiacaе serbicum Rud.*) прашумског типа.

Долина реке Пчиње заштићена је 1996. године на површини 2.485 ха. За стараоца овог објекта одређено ЈП „Врело“ Бујановац. Епитет предела изузетних природних одлика Пчиња заслужује из више разлога због: веома занимљиве конфигурације терена кроз које протиче, положаја и присуства ретке флоре која јој даје значај и особину предела изузетних облика, као и реликтних полидоминантних шумских заједница које насељавају овој простор. Пчиња је гранична река чији се извори налазе у Србији а ушће у Македонији (Вардар). Горњи ток реке се налази на територији Србије, док средњи и доњи ток су на територији Македоније. Док се у Србији пробија кроз силикатне масе Ђермана, Патарице, Широке планине, Козјака и Старца, дотле други пролази кроз кречњачке масиве побрђа испод Куманова, градећи изузетне облике са веома интересантном флором терцијарног порекла. Воде I категорије, теснаци, брзаци, стрме обале горњег тока реке Пчиње као и богата и специфична флора и вегетација дају овом пределу изузетну вредност.

Флора долине реке Пчиње, представља мешавину флорних елемената континенталне Србије и медитеранске Македоније. Овде се срећу многе врсте којима је ово најјужнија или најсевернија граница распрострањена на Балканском полуострву.

Подручје Власине је Уредбом Владе Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 30/06) заштићено као предео изузетних одлика и категорисано као природно добро од изузетног значаја за Републику. Предео изузетних одлика "Власина" се налази највећим делом на територији општине Сурдулица, а мањим делом на територији општине Црна Трава. Границама природног добра у оквиру општине Сурдулица обухваћени су делови следећих катастарских општина: Власина Рид, Власина Регионлица, Власина Стојковићева, Божица, Клисура, Драјинци и Грознатовци. Укупна површина предела је 12.740,90 ха, од чега је 12.228,10 ха на територији општине Сурдулица, а 512,80 ха се налази на територији општине Црна Трава. На заштићеном подручју успостављена су три режима заштите. Два велика тресетна плутајућа острва – Страторија и Дуги Дел, која су настала у моменту подизања нивоа воде у језеру (укупне површине 9,66 ха) су заштићена најстрожим режимом (I степен заштите). Режим другог степена заштите је установљен на 9 локалитета и зона, на укупној површини од 4.354,43 ха, што представља 34,18% укупно заштићене површине. Ради се о следећим зонама и локалитетима: Вртоп - Јелички рид (површине 1.787,81 ха); Мали Чемерник (ха површине 91,39); Велики Чемерник (површине 364,60 ха); Стевановски поток (површине 55,55 ха); Блато - Делнице - Братанов дел (површине 467,87 ха); полуострво Дуги Дел (површине 259,71 ха); Власинско језеро (површине 1.214,98 ха); Клисура Вучје реке (површине 102,35 ха); Златна буква (површине 0,50 ха). Осим Златне букве сви наведени локалитети представљају станишта ретких и угрожених, пре свега, биљних врста. Власинско језеро, поред тога што је изузетан природни ресурс и централни туристички мотив у овом делу Србије представља станиште пре свега

вредне ихтиофауне и ретке орнитофауне. Златна буква је редак дендролошки феномен, јединствен у нашој земљи.

Власинско језеро је познато и по ретком природном феномену – пловећим тресетним острвима. Како су то станишта ретке флоре и вегетације сва се налазе под посебним режимом заштите. Власинско језеро је најпривлачнији и најпосећенији туристички центар југа Србије. Удаљено је од Лесковца 75 км, 20 км од Сурдулице и 30 км од пута Е75. Лежи на висоравни, чија је надморска висина 1260 м, у подножју планинских висова Чемерника, Врденика и Стрешера који се благо спуштају до обала језера. Један део Власинског платоа је пошумљен, док су други део пашњаци. Језеро је око 10 км дугачко и 3 км широко и друго је по величини у Србији. Налази се на највећој надморској висини у Србији, на 1 211 м. Микроклиматске прилике Власинског језера омогућавају интензивно целогодишње искоришћавање. Температура воде на површини језера у сунчаним данима креће се од 21-23оЦ, што омогућава купање. Снежни покривач у овим крајевима задржава се од почетка децембра до краја марта, па су прелепе стазе за скијање права атракција за љубитеље зимских спортова. Примамљиви пејзажи, непрегледна шеталишта, богатство флоре и фауне, еколошки чиста, нетакнута природа са климом која посебно погодује здрављу, пружа непоновљив доживљај овог простора. Због свега овога Власинско језеро представља туристички бисер и атракцију југа Србије. У касним 40-тим годинама прошлог века, подручје је преграђено браном и изграђена је хидроелектрана. Једна од главних туристичких атракција језера су два велика тресетна плутајућа острва – Страторије и Дуги Дел, која су настала у моменту подизања нивоа воде у језеру. Од 2006. године подручје језера је заштићено као Предео изузетних одлика („Службени гласник Републике Србије”, број 30 од 11. априла 2006).

Стабло црног бора у Петковској махали села Црноштице заштићено је као природни споменик 1961. године, решењем Завода за заштиту природе. Стабло се налази у општини Босилеград у селу Црноштице и представља споменик природе ботаничког карактера.

На територији Пчињског округа је планирано иницирање заштите просторних целина на основу предходно обављених истраживања и то:

- **Подручје планине Кукавице**, са комплексом квалитетних букових шума простором од есенцијалног значаја за очување режима и квалитета вода (посебно кањон реке Вучјанке) и разноврсног биљног и животињског света, са повољним условима за рекреацију, на територији градова Лесковац и Врање и општине Владичин Хан, оквирне површине 16.000 ха.
- **Подручје планине Врденик**, укључујући клисуру и слив реке Масурице, планинско било Валози и извориште Лисинске реке, простор значајних флористичко-вегетацијских и фаунистичких вредности, са изузетном динамиком и лепотом пејсажа, посебно значајан за очување квалитета површинских и подземних вода, на територији општина Сурдулица и Босилеград, оквирне површине 13.500 ха.
- **Подручје планине Бесна кобила** са изузетним флористичким и фаунистичким богатством пространих планинских пашњака и живописним предеоним ликом, климатским и геоморфолошким погодностима за скијашку рекреацију, на територији града Врање и општина Босилеград и Трговиште, оквирне површине 5.000 ха.
- **Подручја планине Дукат**, са врховима Црноок и Големи врх који се истичу купастим изгледом и морфолошком индивидуалношћу, популацијом кримског бора и богатим флористичким саставом и орнитофауном пространих плани

2.6 Управљање отпадом

На територији Пчињског округа настају следеће врсте отпада:

- комунални отпад из домаћинства,
- опасан отпад (истрошени акумулатори, отпадна уља, електрични и електронски отпад),
- отпадне гуме,
- медицински отпад,
- комерцијални отпад,

- индустријски отпад,
- отпадна возила,
- грађевински отпад,
- отпад животињског порекла,
- пољопривредни отпад,
- муљ из уређаја за пречишћавање отпадних вода,
- отпад који садржи азбест,
- отпад од експлоатације минералних сировина.

Табела бр. 4 - Количине отпада у општинама Пчињског округа

Општина	Количине отпада (t/god)					
	Комунални отпад	Истрошене батерије и акумулатори	Отпадна уља	Отпадне гуме	Електрични и електронски	Инфективни медицински отпад
Врање	19126	208	40	320	220	39
Владичин Хан	5183	39	16	60	65	2
Сурдулица	4855	42	16	70	58	3.3
Бујановац	9490	64	24	60	75	2
Прешево	7629	51	20	75	66	1.5
Трговиште	1387	7	3	20	17	-
Босилеград	2190	10	4	20	30	-
УКУПНО	49860	421	123	625	531	47.8

Табела бр. 5 - Састав комуналног отпада

Састав комуналног отпада	% удео
Органске материје	42
Папир	18
Текстил	2
Метал	3
Пластика	19
Гума	1
Стакло	3
Остали отпад	12

Индустријски отпад настаје као последица одвијања технолошких процеса на индустријским и радним комплексима на територији Пчињског округа. Састав и количине ове врсте отпада нису познате. Процена је да на територији Пчињског округа настаје око 10000 t индустријског отпада годишње.

Отпадна возила јесу моторна возила или делови возила која су отпад и власник жели да их одложи. Неупотребљива возила се предају овлашћеним сакупљачима који поседују одговарајућу дозволу. У општини Бујановац постоје четири предузећа која се баве сакупљањем отпадног метала и отпадних возила. Ова предузећа годишње сакупе 11000 t отпадних возила.

Отпад животињског порекла настаје у кланицама и постројењима за узгој и држање животиња и прераду меса и рибе. Процена је да на територији града Врања настаје годишње око 900 t ове врсте отпада.

Пољопривредни отпад је отпад који настаје од остатака из пољопривреде, шумарства и прехранбене индустрије. На територији Пчињског округа се генеришу значајне количине ове врсте отпада, обзиром на велике површине под шумама као и на развијену дрвопрерађивачку индустрију.

Муљ из уређаја за пречишћавање отпадних вода се тренутно генерише само у Сурдулици и у два насељена места у општини Бујановац (Света Петка и Кленике).

Грађевински отпад је отпад који настаје приликом изградње, реконструкције или рушења објеката, као и отпад који је настао од ископа и који се не може користити без додатне обраде. У општинама Пчињског округа су одређене локације за одлагање грађевинског отпада и то:

- на територији града Врања - у Бунушевцу,
- на територији општине Сурдулица - поред депоније комуналног отпада у Бубавици,
- на територији општине Бујановац - на локацији Турски дол,
- на територији општине Трговиште - у месту Доња Трница,
- на територији општине Босилеград.

На територији општине Прешево није одређена локација за одлагање грађевинског отпада.

Отпад који садржи азбест се одлаже на депонији комуналног отпада на посебном делу локације, који је уређен за ту сврху.

Отпад од експлоатације минералних сировина се одлаже на јаловиштима у непосредној близини локација на којима се врши експлоатације и прерада руде на територији Пчињског округа.

Одлагање отпада са територија општина Пчињског округа се врши на следећи начина

- са подручја града Врања - на депонију Метерис,
- са подручја општине Владичин Хан - на депонију Жељковац у Лесковцу,
- са подручја општине Сурдулица - на постојеће сметлиште на локацији Бубавица,
- са подручја општине Бујановац - на градску депонију у делу старог корита Јужне Мораве,
- са подручја општине Прешево - на општинску депонију у Пржару,
- са подручја општине Траговиште - на општинску депонију на локацији Црна Долина,
- са подручја општине Босилеград - на локалну депонију Кремиково.

Депонија Метерис представља прву санитарну депонију у Србији. Изграђена је 2002. године. Налази се на удаљености од 6 km центра Врања и око 2 km од најближих кућа у околини. Локација се налази на левој обали Батлијског потока, који представља суво корито са повременим токовима у кишним периодима. Аутохтони терен на локацији депоније је благо нагнут према кориту потока. Саобраћајница која повезује локацију са асфалтним путем Врање - Врањска Бања, дужине 1.250 m, је асфалтирана у целој дужини.

На депонији Метерис су изграђени или предвиђени пројектом следећи елементи:

- административна зграда,
- ограда и капија,
- колска вага,
- зграда за прање и дезинфекцију возила,
- мост за прање и дезинфекцију возила,

- паркинг простор,
- резервоар воде,
- трансформаторска станица,
- системом за прикупљање процедних вода,
- постројење за пречишћавање отпадних вода.

За депонију Метерис је у наредном периоду планирано проширење, како би она прерасла у регионалну депонију, на којој би се вршило одлагање чврстог неопасног отпада са територије Пчињског округа. На депонији није дозвољено одлагање опасног отпада. На локацији се планира изградња постројења за сепарацију отпада, чиме ће се смањити количина отпада која се одлаже на депонију и продужити њен век трајања.

Поред депоније Метерис, у Врању постоји и стара депонија која је затворена али није још увек санирана. Депонија се налази на удаљености од око 3 km од центра Врања, у индустријској зони поред аутопута.

На депонији Метерис се до 2010. године одлагао отпад са територије општине Владичин Хан. Од када је у рад пуштена регионална депонија Жељковац код Лесковца коју је финансирала компанија Pogr-Werner & Weber, која је иначе надлежна за одношење отпада у Владичином Хану, сав отпад са територије ове општине се транспортује на ту депонију.

Општинска депонија (сметлиште) у општини Владичин Хан је у фази затварања и налази се на 3 km удаљености од Владичиног Хана, на обали реке и поред пута.

Поред депоније комуналног отпада, у индустријској зони Владичиног Хана постоји и депонија фабрике омотног папира и амбалаже ФОПА, која се простире на територији од 4.5 ha.

Постојеће сметлиште на локацији Бубавица у Сурдулици се налази на удаљености од 3 km од центра града, поред акумулације Влашки До који се улива у реку Врлу. Сав отпад који настаје на територији општине Сурдулица ће се директно одвозити на регионалну депонију Метерис, помоћу дуголинијских камиона.

Градска депонија у Бујановцу се налази у старом кориту реке Јужне Мораве, на левој обали Трновачке реке. Један део депоније је још увек у активној употреби. Ова локација представља јенду од црних еколошких тачака у општини Бујановац.

На територији општине Бујановац планирана је изградња трансфер станице са рециклажним двориштем и центром за одвојено сакупљање рециклабилног отпада. На овај начин ће се омогућити централизовано сакупљање отпада за претовар и његово отпремање на регионалну депонију.

Општинска депонија у Прешеву се налази на локацији Пржар, на само 1200 m удаљености од насеља. На локацији не постоје услови за санитарно одлагање отпада.

Планирана је изградња трансфер станице у општини Прешево, у циљу омогућавања централизованог сакупљања отпада за претовар и његовог отпремања на регионалну депонију. Трансфер станица би у свом саставу требало да има рециклажно двориште и центар за одвојено сакупљање рециклабилног отпада.

Општинска депонија на локацији Црна Долина у општини Трговиште се налази на око 3 km удаљености од градског центра. Локација се налази поред регионалног пута Трговиште-Врање. Депонија је отвореног типа и одпад довозе како ЈКП тако и правна и физичка лица.

Утврђеним концептом је планирана изградња трансфер станице на територији општине Трговиште која ће у свом саставу имати рециклажно двориште, центар за одвојено сакупљање рециклабилног отпада и линије за балирање отпада. На трансфер станици ће се вршити сепарација и отпремање отпада на регионалну депонију.

Локална депонија Кремиково у општини Босилеград се налази на око 3 km удаљености од градског насеља Босилеград. Депонија је отвореног типа и одпад довозе како ЈКП тако и правна и физичка лица.

На територији општине Босилеград је планирана изградња трансфер станице, на којој ће се вршити претовар отпада и његово одвожење на региоанлну депонију. Трансфер станица би требало да садржи рециклажно двориште, центар за одвојено сакупљање рециклабилног отпада и линије за балирање отпада.

Дивље депоније на територији Пчињског округа, постоје на територијама свих општина. Углавном су лоциране на територијама сеоских насеља која нису обухваћена програмом сакупљања отпада али и у неким приградским насељима. Дивље депоније су смештене углавном на обалама река и уз главне саобраћајне правце.

Неке од ових дивљих депонија имају статус сталних сметлишта, на којима је присутно и до 1000 m³ отпада.

2.7 Карактеристике животне средине у зонама где постоји могућност да буде изложена значајним утицајима

У предходном периоду на територији Пчињског округа није било успостављено адекватно управљање отпадом које би било утемељено на концепту регионализације. Свака локална самоуправа је обављала послове управљања отпадом на својој територији, при чему су активности биле сконцентрисане претежно на градска насеља (центре општине) и приградска насеља.

Сав отпад који је сакупљан са подручја општина Пчињског округа је био одлаган на општинска сметлишта, лоцирана често у приобалном појасу река и недовољно инфраструктурно опремљена. Услугама сакупљања отпада је био обухваћен мали број сеоских насеља, што је довело до формирања великог броја дивљих депонија и неконтролисаних сметлишта, често лоцираних у приобалним појасевима водотокова.

У овим условима поједине просторне целине у границама Пчињског округа постале су изложене мањем или већем еколошком оптерећењу. Значајни утицаји на животну средину као последица неадекватног управљања отпадом присутни су:

- у појасу водотока реке Јужне Мораве,
- у појасу саобраћајних праваца којима ће се вршити транспорт отпада до регионалног центра за управљање отпадом у Врању,

Водоток Јужне Мораве са околним појасом представља посебно угоржену зону, обзиром да представља главни водоток коме гравитира највећи број површинских вода на подручју Пчињског округа. У овом појасу је лоциран велики број дивљих депонија, које се налазе како у приобалном делу Јужне Мораве тако и у приобалним деловима њених притока. Непосредно уз реку Јужну Мораву се налази општинско сметлиште на ком се одлаже отпад са територије општине Бујановац. У појасу реке Јужне Мораве се налазе и општинска сметлишта на којима се одлаже отпад са територија општина Прешево, Сурдулица и Владичин Хан, као и регионална депонија „Метерис“ у Врању.

Негативни утицаји који се могу очекивати у појасу реке Јужне Мораве резултат су појаве процедурних вода на локацијама дивљих депонија и општинских сметлишта која нису адекватно инфраструктурно опремљена. Процедне воде настају под утицајем падавина, када атмосферска вода пролази кроз отпад и бива контаминитрана загађујућим материјама. Инфилтрацијом процедурних вода у површинске слојеве земљишта и посредно у подземне и површинске воде, негативно се утиче на њихов квалитет и стање биодиверзитета у површинским токовима.

Неконтролисано одлагања отпада у појасевима реке Јужне Мораве и њених притока има значајан негативан утицај на визуалне карактеристике ширег окружења, а самим тим и на атрактивност околних локација. На овај начин се смањују и могућности за коришћењем приобалних делова река као зона за спорт и рекреацију.

До негативних утицаја може доћи и у случају повећаног водостаја на реци Јужној Морави и појаве поплавног таласа. у овој ситуацији би сав отпад који се налази у приобалном појасу доспео у ток реке. Обзиром да се у саставу отпада који се неконтролисано одлаже има значајних количина амбалажног отпада, постоји опасност од појаве изразито негативних утицаја пре свега на визуалне карактеристике (услед нагомилавања пластичне амбалаже, пластичних кеса и других врста отпада који се лепе за њих на површини и у приобалним деловима реке), а индиректно и на животињске врсте (рибе, птице, инсекте) чији је животни циклус везан за површинске слојеве реке.

У појасу саобраћајних праваца којима ће се вршити транспорт отпада до регионалног центра за управљање отпадом у Врању, негативни утицаји се јављају као резултат емисије загађујућих материја из издувних система транспортних возила. Загађујуће материје (NO_x , CO , CO_2 , SO_2 , C_xH_y , HCHO и чађ) се јављају као последица сагоревања фосилних горива у моторима са унутрашњим сагоревањем.

У овом појасу може доћи и до акцидентних просипања отпада из транспортних возила, чиме се би се негативно утицало на водотокове у појасевима пута.

Негативни утицаји се могу очекивати на свим путним правцима којима ће се транспортовати отпад са територија општина Прешево, Бујановац, Трговиште, Босилеград, Трговиште и Владичин Хан, до регионалног центра за управљање отпадом. Као посебно остепљив се издваја појас пута којим ће се отпад транспортовати са територије општине Трговиште до регионалне депоније у Врању, обзиром да пролази кроз сливно подручје планиране акумулације за водоснабдевање Прохор Пчињски и приобалним појасом реке Пчиње, која важи за једну од најчистијих река на територији Републике Србије.

2.8 Разматрана питања и проблеми животне средине

Имајући на уму директну међузависност животне средине и људских активности (грађење, експлоатација ресурса, привреда, инфраструктура, пољопривреда), са становишта дугорочне организације коришћења, уређивања и заштите простора и животне средине, дефинисан је стратешки циљ: заштита животне средине кроз активну примену мера заштите, перманентну контролу и одговорност за поштовање и примену принципа одрживог развоја. На простору општине су вреднована и разматрана следећа питања стања животне средине:

- стање и квалитет ваздуха,
- стање и квалитет вода (површинских, подземних, извориште водоснабдевања),
- стање квалитета земљишта,
- стање буке,
- стање заштићених подручја,
- управљање отпадом.

Разматрани су проблеми и еколошки конфликти у простору:

- утицаји на квалитет ваздуха изазвани процесима биоразградње отпада и активностима транспорта отпада до регионалног центра,
- утицаји на квалитет површинских, подземних вода и земљишта услед појаве процедурних вода на дивљим депонијама и несанитарним општинским одлагалиштима,
- утицаји на визуалне карактеристике и могуће намене простора у зонама форланда водотока реке Јужне Мораве и њених притока као последица неконтролисаног одлагања отпада,
- могући утицаји на квалитет животне средине у посебно осетљивим зонама (сливна подручја водоакумулација),
- планирани степен комуналне опремљености локалних самоуправа са аспекта управљања отпадом,
- постојећа и планирана опремљеност регионалне депоније,
- покривеност подручја Пчињског округа услугама сакупљања отпада,
- стање локалне нормативе у области заштите животне средине.

Процена стања изведена је на основу базе података и разматраних питања и проблема у животној средини. На основу свеобухватне анализе простора настала је еколошка матрица за планирану

просторну организацију са смерницама и мерама за управљање отпадом на територији Пчињског округа у складу са принципима одрживог развоја и очувања квалитета животне средине.

2.9 Разлози за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене

Сагласно члану 6. Закона о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10), у Извештају о Стратешкој процени утицаја нису посебно разматрана питања везана за:

- климатске промене, промене озонског омотача - обзиром да активности на управљању отпадом не доводе до емисије великих количина загађујућих материја које би могле да утичу на промену климатских и микроклиматских карактеристика,
- нејонизујуће зрачење - обзиром да Планом предвиђене активности немају утицаја на стварање нејонизујућег зрачења.

2.10 Приказ варијантних решења

У процесу израде Плана и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- постојеће стање комуналне инфраструктуре са аспекта управљања отпадом у границама Плана,
- постојећи начин одлагања отпада на територији Пчињског округа
- квалитет ваздуха, вода и земљишта у границама Плана
- смернице из планских документа вишег реда
- стање локалне нормативе и институционална опремљеност локалних самоуправа

Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину разматрана су два могућа варијантна решења:

- **Варијанта I** - да се Регионални план управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 не усвоји;
- **Варијанта II** – да се Регионални план управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 усвоји и имплементира;

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања и циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Плана.

Варијанта I (неусвајање Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023) представља задржавање постојећег стања у области управљања отпадом које карактерише:

- одлагање отпада са територија општина Пчињског округа на општинска одлагалишта која нису инфраструктурно опремљена,
- непостојање услова за сакупљање отпада у сеоским насељима,
- формирање дивљих депонија у појасевима водотокова и стварање негативних утицаја на квалитет површинских вода, подземних вода и земљишта,
- непостојање података о количинама и саставу индустријског отпада на територији Пчињског округа.

Варијанта II (усвајање Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023) створиће услове за управљање отпадом у границама Пчињског округа, у складу са принципима одрживог развоја и заштите животне средине кроз:

- успостављање система регионализације (одлагање отпада на регионалну депонију),
- смањење количине отпада који се одлаже на регионалну депонију кроз изградњу трансфер станица, на којима ће се вршити сепарација отпада,
- поновно коришћење отпада као сировине у производним процесима а самим тим и смањење потребе за коришћењем природних ресурса,
- побољшање комуналне и инфраструктурне опремљености локалних самоуправа,
- смањење негативних утицаја на животну средину који су резултат неадекватног управљања отпадом на територији Пчињског округа,
- уклањање дивљих депонија и санацију угрожених локација,
- повећање броја радних места,
- институционално јачање локалних самоуправа.

2.11 Еколошка валоризација

У циљу утврђивања ефикаснијег управљања отпадом на територији Пчињског округа, Извештајем о стратешкој процени утицаја извршено је вредновање простора у оквиру граница Регионалног плана управљања отпадом.

Еколошка целина „Регионална депонија Метерис“ - обухвата простор у границама општине Сурдулица и града Врања. Ова еколошка целина представља подручје са ког се сав прикупљени отпад одвози директно на регионалну депонију „Метерис“. Регионалним планом управљања отпадом је предвиђена изградња постројења за сепарацију на регионалној депонији, чиме би се смањила количина отпада који се одлаже и повећала количина отпада за поновну употребу.

Потребно је затворити и санирати постојећа општинска одлагалишта и уклањање свих дивљих депонија на подручју еколошке целине. Све активности на уклањању постојећих одлагалишта треба да прати испитивање квалитета земљишта и подземних вода на локацијама у окружењу, како би се утврдиле потребе за спровођењем радова на санацији угрожених локација.

Еколошке целине „Трансфер станица Бујановац“, „Трансфер станица Прешево“, „Трансфер станица Трговиште“ и „Трансфер станица Босилеград“ обухватају подручја општина Бујановац, Прешево, Трговиште и Босилеград. Ове еколошке целине представљају подручја са којих се сав прикупљени отпад након тремана на планираним трансфер станицама одлаже на регионалну депонију „Метерис“. На овај начин се смањује количина отпада који се одлаже на регионалну депонију, омогућава поновна употреба корисног дела отпада и повећава број радних места.

Све општинске депоније и дивље депоније у границама еколошких целина је потребно затворити и извршити неопходне радове на санацији угрожених локација.

Обавеза локалних самоуправа јесте да одреде локацију за изградњу трансфер станице. Локацију трансфер станице је потребно одабрати користећи се вишекритеријумским вредновањем, како би се избегли негативни утицаји на стање животне средине.

Приликом одабира транспортних рута којима ће се отпад одвозити на регионалну депонију, потребно је у што већој мери избегавати густо насељена подручја.

Такође је потребно да се у општини Прешево донесе Одлука о одређивању локације за одлагање грађевинског отпада.

Еколошка зона „Владичин Хан“ - обухвата подручје општине Владичин Хан и представља зону са које се сав прикупљени отпад директно одвози на регионалну депону „Жељковац“ у Лесковцу. Потребно је извршити санацију постојећег одлагалишта и уклањање свих дивљих депонија са подручја еколошке зоне.

У границама еколошка зона „Владичин Хан“ се налази депонија фабрике папира и картона ФОПА. Ову депонију је такође потребно санирати. Могуће је ангажовање овлашћеног сакупљача за ову врсту отпада, који би учествовао у санацији ове депоније.

Уколико се укаже потреба, могуће је одлагање отпада са територије општине Владичин Хан на регионалну депонију „Метерис“

3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинишу се на основу захтева и циљева животне средине у плановима и програмима вишег хијерархијског нивоа од значаја за предметни План, пре свега на основу циљева заштите животне средине утврђених на националном али и међународном нивоу, података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Регионалном плану управљања за Пчињски округ. На основу тако дефинисаних општих и посебних циљева врши се избор релевантних индикатора.

Просторни план Републике Србије (ППРС) као стратешки развојни плански документ оријентисан је, пре свега, на изналагање могућности решавања најзначајнијих просторних проблема који су настали у претходном периоду као и на утврђивање дугорочних циљева уређења простора. На тај начин, дефинисан је и један од основних циљева ППРС који указује да је "одрживо коришћење природних ресурса и заштићена и унапређена животна средина" интегративни део свих сегмената Плана.

У области управљања отпадом основни циљ ППРС је развијање одрживог система управљања отпадом у циљу смањења загађења животне средине и деградације простора.

Оперативни циљеви су:

- Усаглашавање прописа са ЕУ директивама и доношење регионалних и локалних планова управљања отпадом;
- Промоција и подстицање рециклаже и поновног искоришћења отпада ради очувања природних ресурса и животне средине;
- Изградња регионалних центара за управљање комуналним отпадом на основу рационалног просторног концепта управљања отпадом и у складу са принципима одрживог развоја;
- Изградња постројења за третман и одлагање опасног отпада и успостављање система за управљање посебним токовима отпада (отпадне батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, неупотребљива возила, медицински отпад, отпад животињског порекла и др);
- Затварање и санација постојећих сметлишта комуналног отпада, ремедијација контаминираних локација опасног отпада и ревитализација простора;

Мере за остваривање наведених циљева и концепција ППРС, са аспекта заштите животне средине представљене су кроз инструмент за превентивну заштиту животне средине у планирању и уређењу простора преко обавезе инвеститора да изврши квантификацију и процену утицаја предметне активности на животну средину.

Стратешком проценом утицаја предвиђена је мера обавезне примене еколошких критеријума при утврђивању намене земљишта за планове, програме, основе и стратегије у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину. Таква мера је суштински важна за остваривање утврђених циљева заштите животне средине и полазна основа при изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

Полазне основе за активности које су предузете на реализацији регионалног концепта управљања отпадом били су циљеви, начела и принципи дефинисани у оквиру Стратегије управљања отпадом Републике Србије (Сл. Гласник РС, бр.29/2010). Концепт управљања отпадом потпуно је усаглашен са препорукама Стратегије управљања отпадом и актуелним европским и светским трендовима у овој области, посебно у погледу:

- Смањења количине отпада и повећања обима поновне употребе;
- Рециклирања отпада и компостирања органских остатака;

- Третмана отпада у близини места настанка;
- Одлагања отпада на регионалну депонију.

3.1 Општи и посебни циљеви стратешке процене утицаја на животну средину

Општи циљеви Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 садржани су у смерницама Просторног плана Републике Србије до 2020. (Сл. Гласник РС, бр.88/109) и Стратегије управљања отпадом Републике Србије (Сл. Гласник РС, бр.29/2010).

Општи циљеви Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 дефинисани на основу наведених планских докумената су:

- Заустављање даље деградације природне средине (ваздух, вода, земљиште и др.) одређивањем стања, приоритета заштите и услова одрживог коришћења простора;
- Предузимање адекватних превентивних мера уз успостављање система контроле свих облика загађивања;
- Рационално коришћење простора и енергије;
- Очување и заштита подручја заштићених природних и културних добара и заштитних појасева,
- Повећање инвестиција за заштиту животне средине и развој система мониторинга животне средине (ваздуха, вода, земљишта и буке);
- Успостављање дугорочно одрживог регионалног система управљања отпадом за Пчињски округ;
- Подизање и јачање нивоа еколошке свести, информисања и образовања становништва о еколошким проблемима укључивањем јавности у доношење одлука у погледу мера заштите животне средине;

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 дефинисани су на основу општих циљева и посебних и специфичних захтева за очување квалитета животне средине и здравља људи на подручју од значаја за План.

Управљање отпадом

- Одрживо управљање комуналним отпадом на нивоу Пчињског округа
- Смањење продукције отпада (динамички план смањења продукције отпада) и повећање степена рециклаже отпада

Заштита вода

- Обезбедити да квалитет површински вода низводно од постројења не буде погоршан
- Спречавање загађења подземних вода депонијским процедурним водама и услед активности трансфер станица и сметлишта
- Обезбеђење сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода у оквиру мреже објеката Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ
- Заштита изворишта водоснабдевања од загађења
- Санација приобаља водотокова угрожених неконтролисаним одлагалиштима отпада

Заштита земљишта

- Санација и ремедијација контаминираног земљишта
- Рекултивација деградираног земљишта
- Заштита квалитета пољопривредног земљишта
- Антиерозивни радови (спречавање ерозије земљишта)

Заштита и очување квалитета ваздуха

- Испуштање штетних материја у ваздух услед рада објеката РПУО мора бити у складу са ГВЕ
- Смањање емисија гасова са ефектом стаклене баште

Заштита предела

- Ревитализација (рекултивација), еколошка компензација нарушених и деградираних предела (зона и локација)
- Заштита предела и пејзажа избором локација за планирана постројења за управљање отпадом

Заштита биодиверзитета и природног наслеђа

- Заштита и очување биодиверзитета – спречавање неповратних губитака
- Увођење обавезне еколошке компензације

Заштита културног наслеђа

- Заштита свих културних ресурса (очување објеката, локалитета и предела са археолошким потенцијалом)

Заштита од буке

- Смањити оптерећење животне средине буком у оквиру дозвољених вредности
- Акустично зонирање простора

Заштита здравља људи

- Контрола и надзор над спровођењем Плана управљања отпадом
- Редовни здравствени прегледи запослених у области управљања отпадом

Економски ефекат

- Економска добит услед реализације Плана

Становништво

- Подстицати стварање нових радних места за локално становништво
- Подстицати јачање еколошке свести становника

3.2 Избор индикатора

Саставни део информационог система представљају показатељи (индикатори). Показатељи управљања животном средином представљају веома битан сегмент у изради плана и један ниво у оквиру комплексног информационог система. Сврха њиховог коришћења је у усмеравању планских решења ка остварењу циљева који се постављају. Показатељи су веома прикладни за мерење и оцењивање планских решења са становишта могућих штета у животној средини и за утврђивање које неповољне утицаје треба елиминисати, спречити или умањити. Представљају један од инструмента за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине, сагледавање поседица и праћење променљиве вредности, а неопходни су као улазни подаци за планирање.

За оцену (вредновање) релевантних показатеља користе се критеријуми. Критеријуми се користе као правила, норме или мерила које треба уважавати у поступку оцењивања, утврђивања циљева и одређивању приоритета у планирању, уређењу и коришћењу простора. Помоћу критеријума се формулише вредносна скала, по којој се с једне стране рангирају показатељи према важности, а с друге стране у оквиру показатеља, којима су идентификоване особине које су битне, дефинише степен изражености тих особина у оквиру граничних вредносних категорија.

Показатељи одрживости представљају све популарније средство за дефинисање политике и праћење напретка на плану одрживог развоја. Потреба за дефинисањем показатеља одрживости јасно је изражена у Агенди 21, а преузела ју је Комисија UN за одрживи развој. У Агенди 21 (UNCED, 1992.) од земаља се тражи да показатеље одрживог развоја, који ће користити у креирању политике, развијају на основу бољих и систематичнијих информација о еколошким, економским и друштвено-хуманистичким чиниоцима. Показатељи одрживог развоја су потребни како би се утврдила кретања која указују на приближавање или удаљавање од одрживости, као и да би се поставили циљеви ради унапређења општег благостања. Немогуће је међутим говорити о показатељима и критеријумима одрживости уколико се претходно не дефинише шта одрживи развој подразумева и који су основни принципи одрживог развоја.

Табела бр. 6 – Избор индикатора

Бр.	ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СПУ	ИНДИКАТОРИ
Управљање отпадом		
1	Одрживо управљање комуналним отпадом на нивоу Пчињског округа	<ul style="list-style-type: none"> - % домаћинстава укључених у систем прикупљања отпада који се депонује - % комуналног отпада који се депонује
2	Смањење производње отпада (динамички план смањења производње отпада) и повећање степена рециклаже отпада	<ul style="list-style-type: none"> - Количина рециклираног отпада из домаћинстава као проценат укупног отпада (%) - Површина објекта за рециклирање (м²)
Заштита вода		
3	Обезбедити да квалитет површински вода низводно од постројења не буде погоршан	<ul style="list-style-type: none"> - Концентрација опасних и штетних материја у површинским водама обзиром на Уредбу о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл. Гласник РС" бр. 67/11 и 48/12)
4	Спречавање загађења подземних вода депонијским процедурним водама и услед активности трансфер станица и сметлишта	<ul style="list-style-type: none"> - Концентрација опасних и штетних материја у подземним водама обзиром на Уредбу о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл. Гласник РС" бр. 67/11 и 48/12)
5	Обезбеђење сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода у оквиру мреже објекта Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ	<ul style="list-style-type: none"> - % обраде отпадних вода
6	Заштита изворишта водоснабдевања од загађења	<ul style="list-style-type: none"> - Површина захвата у зонама заштите изворишта водоснабдевања
7	Санација приобаља водотока угрожених неконтролисаним одлагалиштима отпада	<ul style="list-style-type: none"> - Површина обалног подручја угроженог неконтролисаним одлагањем отпада
Заштита земљишта		
8	Санација и ремедијација контаминираног земљишта	<ul style="list-style-type: none"> - % контаминираног земљишта које је санирано
9	Рекултивација деградираног земљишта	<ul style="list-style-type: none"> - % деградираног земљишта које је рекултивисано
10	Заштита квалитета пољопривредног земљишта	<ul style="list-style-type: none"> - Присуство опасних и штетних органских и неорганских материја - Површина изгубљеног и надокнадивог земљишта
11	Антиерозивни радови (спречавање ерозије земљишта)	<ul style="list-style-type: none"> - Спровођење мера за спречавање ерозије (санација биљног покривача, начин одвођења отпадних вода)
Заштита и очување квалитета ваздуха		
12	Испуштање штетних материја у ваздух услед рада објекта РПУО мора бити у складу са ГВЕ	<ul style="list-style-type: none"> - Концентрације CO₂, SO₂, NO_x, O₃, дима и чађи, лебдећих честица и таложних материја у односу на Уредбу о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздуху („Сл. гласник РС”, бр. 71/10 и 6/11)
13	Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште	<ul style="list-style-type: none"> - % гасова са ефектом стаклене баште (CO₂, CH₄, N₂O, FCS, PFCS, SF₆)

Заштита предела		
14	Ревитализација (рекултивација), еколошка компензација нарушених и деградираних предела (зона и локација)	<ul style="list-style-type: none"> - % рекултивисаних површина у укупној површини - % деградираних површина
15	Заштита предела и пејзажа избором локација за планирана постројења за управљање отпадом	<ul style="list-style-type: none"> - Број места угрожених постројењима за управљање отпадом
Заштита биодиверзитета и природног наслеђа		
16	Заштита и очување биодиверзитета – спречавање неповратних губитака	<ul style="list-style-type: none"> - % природних подручја заштићених на локалном или међународном нивоу изложених негативним утицајима - Добици/губици на подручјима и квалитет станишта важних за биодиверзитет - Број заштићених врста
17	Увођење обавезне еколошке компензације	<ul style="list-style-type: none"> - % станишта угрожених, оштећених због активности поступања са отпадом
Заштита културног наслеђа		
18	Заштита свих културних ресурса (очување заштићених објеката, локалитета и предела са археолошким потенцијалом)	<ul style="list-style-type: none"> - Број културних споменика и верских објеката на 1000 становника - Број побољшаних локалитета - % изграђених објеката који се налазе у заштићеним подручјима - Археолошке вредности изгубљене услед градње
Заштита од буке		
19	Смањити оптерећење животне средине буком у оквиру дозвољених вредности	<ul style="list-style-type: none"> - Ниво буке усклађен са одредбама Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл. гласник РС", бр. 75/10)
20	Акустично зонирање простора	<ul style="list-style-type: none"> - Ниво буке у одређеним акустичним зонама
Заштита здравља људи		
21	Контрола и надзор над спровођењем Плана управљања отпадом	<ul style="list-style-type: none"> - Број затворених, санираних и рекултивисаних депонија-сметлишта - Број запослених задужен за заштиту животне средине у Пчињском региону - Број мерних места за праћење стања животне средине
22	Редовни здравствени прегледи запослених у области управљања отпадом	<ul style="list-style-type: none"> - Број оболелих од професионалних болести и услед инцидената
Економски ефекат		
23	Економска добит услед реализације Плана	<ul style="list-style-type: none"> - Профит од реализације Плана
Социјални ефекат		
24	Подстицати стварање нових радних места за локално становништво	<ul style="list-style-type: none"> - Број радних места на 1000 радно способних становника
25	Подстицати јачање еколошке свести становника	<ul style="list-style-type: none"> - Број информација о животној средини

4. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

4.1 Приказ процењених утицаја варијантних решења са становишта животне средине

Укупни ефекти Плана, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити анализом и поређењем постојећег стања са циљевима и решењима Плана. У том контексту, у оквиру Стратешке процене утицаја на животну средину извршена је компарација варијантних решење које се односе на две варијанте:

1. Варијантно решење усвајања и имплементације Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023;
2. Варијантно решење неусвајања и неспровођења и примене Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023;

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало доношење или недоношење предметног Плана, Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину ће се бавити анализом, разрадом и вредновањем обе варијанте.

Табела бр. 7 - Процена утицаја сектора плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у варијанти да се план примени

ОБЛАСТ РАЗВОЈА	Циљеве стратешке процене утицаја																								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Успостављање система интегралног и одрживог управљања отпадом	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+
Изградња регионалног центра за управљање отпадом	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0	+	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+

Значење симбола: + укупно позитиван утицај; - укупно негативан утицај; 0 нема директног утицаја;

Циљеве стратешке процене утицаја

1. Одрживо управљање комуналним отпадом на нивоу Пчињског округа 2. Смањење продукције отпада (динамички план смањења продукције отпада) и повећање степена рециклаже отпада 3. Обезбедити да квалитет површинских вода низводно од постројења не буде погоршан 4. Спречавање загађења подземних вода депонијским процедурним водама и услед активности трансфер станица и сметлишта 5. Обезбеђење сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода у оквиру мреже објеката Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 6. Заштита изворишта водоснабдевања од загађења 7. Санација приобаља водотокова угрожених неконтролисаним одлагалиштима отпада 8. Санација и ремедијација контаминираних земљишта 9. Рекултивација деградираних земљишта 10. Заштита квалитета пољопривредног земљишта 11. Антиерозивни радови (спречавање ерозије земљишта) 12. Испуштање штетних материја у ваздух услед рада објеката РПУО мора бити у складу са ГВЕ	13. Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште 14. Ревитализација (рекултивација), еколошка компензација нарушених и деградираних предела (зона и локација) 15. Заштита предела и пејзажа избором локација за планирана постројења за управљање отпадом 16. Заштита и очување биодиверзитета – спречавање неповратних губитака 17. Увођење обавезне еколошке компензације 18. Заштита свих културних ресурса (очување објеката, локалитета и предела са археолошким потенцијалом) 19. Смањити оптерећење животне средине буком у оквиру дозвољених вредности 20. Акустично зонирање простора 21. Контрола и надзор над спровођењем Плана управљања отпадом 22. Заштита здравља становништва 23. Економска добит услед реализације плана 24. Подстицати стварање нових радних места за локално становништво 25. Подстицати јачање еколошке свести становника

Табела бр. 8 - Процена утицаја сектора плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у варијанти да се план не примени

ОБЛАСТ РАЗВОЈА	Циљеве стратешке процене утицаја																								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Успостављање система интегралног и одрживог управљања отпадом	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Изградња регионалног центра за управљање отпадом	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	0	0	-	0	-	-	0	0	0	-	-	-	-	-	-

Значење симбола: + укупно позитиван утицај; - укупно негативан утицај; 0 нема директног утицаја;

Циљеве стратешке процене утицаја

1. Одрживо управљање комуналним отпадом на нивоу Пчињског округа 2. Смањење продукције отпада (динамички план смањења продукције отпада) и повећање степена рециклаже отпада 3. Обезбедити да квалитет површинских вода низводно од постројења не буде погоршан 4. Спречавање загађења подземних вода депонијским процедурним водама и услед активности трансфер станица и сметлишта 5. Обезбеђење сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода у оквиру мреже објеката Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 6. Заштита изворишта водоснабдевања од загађења 7. Санација приобаља водотокова угрожених неконтролисаним одлагалиштима отпада 8. Санација и ремедијација контаминираног земљишта 9. Рекултивација деградираниог земљишта 10. Заштита квалитета пољопривредног земљишта 11. Антиерозивни радови (спречавање ерозије земљишта) 12. Испуштање штетних материја у ваздух услед рада објеката РПУО мора бити у складу са ГВЕ	13. Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште 14. Ревитализација (рекултивација), еколошка компензација нарушених и деградираних предела (зона и локација) 15. Заштита предела и пејзажа избором локација за планирана постројења за управљање отпадом 16. Заштита и очување биодиверзитета – спречавање неповратних губитака 17. Увођење обавезне еколошке компензације 18. Заштита свих културних ресурса (очување објеката, локалитета и предела са археолошким потенцијалом) 19. Смањити оптерећење животне средине буком у оквиру дозвољених вредности 20. Акустично зонирање простора 21. Контрола и надзор над спровођењем Плана управљања отпадом 22. Заштита здравља становништва 23. Економска добит услед реализације плана 24. Подстицати стварање нових радних места за локално становништво 25. Подстицати јачање еколошке свести становника

4.2 Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

Према члану 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Из тог разлога резултати процене утицаја варијантних решења на животну средину сумирани су према секторима плана и приказани у наредној табели.

Табела бр. 9 - Поређење варијантних решења Плана

Управљање отпадом		
Без Плана	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
		<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно развијен систем одвојеног сакупљања отпада и управљања посебним токовима отпада - Недовољно развијен систем рециклирања - Недовољни капацитети постојећих санитарних депонија и велики број дивљих депонија и сметлишта - Несанитарне депоније нису затворене или нису саниране и представљају опасност по здравље људи
Са Планом	<ul style="list-style-type: none"> - Развијен систем одвојеног сакупљања отпада и управљања посебним токовима отпада - Изградња рециклажних дворишта у општинама Пчињског округа - Успостављање система одвојеног сакупљања отпада у свакој општини (набавка и постављање контејнера за селективно сакупљање рециклабилног отпада - зелених острва) - Успостављање система одвојеног сакупљања опасног отпада из домаћинства - Изградња постројења за сепарацију отпада у оквиру Регионалног центра Метерис за управљање отпадом - Изградња постројења за компостирање отпада у оквиру Регионалног центра Метерис - Обезбеђење пласмана рециклабилног отпада - Успостављање система управљања посебним токовима отпада кроз стварање услова и подстицајне мере и одређивање локације у општинама Пчињског округа. - Санација и рекултивација општинских сметлишта 	

Заштита животне средине		
Без Плана	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
		<ul style="list-style-type: none"> - Велики број несанираних депонија-сметлишта представља опасност по загађење површинских и подземних вода, ваздуха и земљишта - Неконтролисано испуштање и непостојање система за пречишћавање отпадних вода - Угрожавање биодиверзитета услед деградације и заузимања земљишта - Визуелно загађење услед неконтролисаног одлагања отпада на дивљим депонијама, нарушавање предеоних карактеристика, визура и амбијенталних вредности
Са Планом	<ul style="list-style-type: none"> - Смањење загађења ваздуха увођењем трансфер станица (смањење емисија у ваздух услед сагоревања отпада, мања потрошња горива) - Контролисано сакупљање процедурних вода - Увођење система за пречишћавање отпадних вода - Мере заштите, очувања и унапређења предела доведиће до позитивних ефеката и интегралне заштите предеоних целина - Увођење мониторинга стања животне средине на потенцијално опасним местима и санираним депонијама 	<ul style="list-style-type: none"> - Заузимање земљишта за проширење регионалне депоније Метерис
Економски ефекти		
Без Плана	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
		<ul style="list-style-type: none"> - Ниске стопе наплативости - Неадекватан систем наплате
Са Планом	<ul style="list-style-type: none"> - Велика економска добит од продаје рециклираног материјала - Производња биогаса - Искоришћавање депонијског гаса за добијање електричне енергије у Врању 	
Социјални ефекти		
Без Плана	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
		<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно развијена свест о потреби спречавања настанка, одвојеног сакупљања и рециклирања отпада - Опасност по здравље људи због неадекватног управљања отпадом (сметлишта, процедурне воде, паљење депоније, неадекватан третман опасног отпада)

Са Планом	<ul style="list-style-type: none"> - Ангажовање домаће радне снаге и стварање нових радних мјеста у току изградње и експлоатације депоније - Развијање еколошке свести становништва 	
Јачање институционалног оквира за заштиту животне средине		
Без Плана	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
		<ul style="list-style-type: none"> - Одсуство институционалног оквира за управљање отпадом на регионалном нивоу и слаби институционални и организациони капацитети за управљање отпадом на локалном нивоу - Недовољни институционални и организациони капацитети општина и ЈКП за спровођење послова управљања отпадом - Комунална предузећа се не баве искључиво пословима управљања отпадом, већ су у њиховој надлежности и други комунални послови (гробља, пијаце, водоснабдевање и др.)
Са Планом	<ul style="list-style-type: none"> - Успостављен и унапређени регионални институционални оквири и организациони капацитети локалних самоуправа у области управљања отпадом - Израда и спровођење плана комуникације и координације између релевантних институција и општина у Пчињском региону за управљање отпадом и сарадња са републичким институцијама - Унапређење капацитета општина за бављење управљањем отпадом оснивањем нових служби и унапређењем постојећих - Организација обука, предавања, стручних консултација и размена искустава запослених у општинама за област управљања отпадом (инспекција, урбанизам...) - Успостављање заједничке политике свих општина у формирању цена услуга - Унапређење механизма наплате у свим општинама кроз увођење обједињеног система наплате - Почетак увођења пуне надокнаде трошкова за сакупљање и одлагање отпада и повећање степена наплате потраживања од корисника услуга - Успостављање механизма за финансирање регионалног система за управљање отпадом и проналажење средстава за финансирање заједничких инвестиција. 	

На основу вредновања могући позитивни и негативни ефекти варијантних решења Плана показују следеће:

- Варијантно решење - да се План не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду, показује да се могу очекивати само негативни ефекти код сваког сектора без позитивних ефеката у односу на циљеве Стратешке процене утицаја на животну средину;
- Варијантно решење - да се План усвоји и донесе, показује позитивне ефекте у сваком сектору, заустављање негативних тенденција и стварање могућност успостављања одрживог управљања отпадом у Пчињском региону. У овој варијанти једини негативни ефекат је заузимање земљишта услед проширења регионалне депоније Метерис у Брању што је неизбежна цена успостављања одрживог управљања отпадом у региону.

На основу изнетог може се закључити да варијанта усвајања и доношења предложеног Плана представља прихватљиво решење унапређења управљања отпадом ка одрживом управљању отпадом Пчињског округа.

4.3 Начин на који су при процени узете карактеристике и значај планских решења

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђање мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире, не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Приликом процене утицаја посебна пажња је посвећена факторима као што су становништво, људско здравље, вода, ваздух, земљиште, биодиверзитет, природна и културна баштина, предео, економска добит и односи између ових фактора.

Опис квалитативног и квантитативног оцењивања планских решења примењен на појединачне индикаторе дат је у тексту који следи у табелама за евалуацију утицаја.

Табела бр. 10 - Планска решења у предлогу плана обухваћена стратешком проценом утицаја

Планско решење	
Успостављање система интегралног и одрживог управљања отпадом	
1.	Проширење територије са које се сакупља отпад
2.	Постављање контејнера за рециклабилни отпад (зелена острва)
3.	Изградња рециклажних дворишта
4.	Изградња трансфер (претоварних) станица
5.	Затварање и санација постојећих градских депонија - сметлишта
Регионални центар за управљање отпадом	
6.	Проширење регионалне депоније
7.	Изградња постројења за сепарацију отпада
8.	Изградња постројења за компостирање
9.	Експлоатација депонијског гаса из постојеће депоније, по њеном затварању

4.1.1 Интензитет, просторне размере и вероватноћа утицаја

У наставку Извештаја о стратешкој процени утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења на животну средину. Модел вредновања изведен је на основу методологије британског министарства за животну средину. Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја, просторне размере на којима се може очекивати утицај и вероватноћу утицаја. Утицаји, односно ефекти планских решења, према величини се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне а знак плус на позитивне промене, како је приказано у Табели 11. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора. У Табели 12. приказани су критеријуми за вредновање просторних размера могућих утицаја. Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Плана. Вероватноћа утицаја одређује се према скали приказаној у табели 13.

Табела бр. 11 - Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	-3	Јак негативан утицај
Већи	-2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативан утицај
Нема утицаја или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитиван утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Табела бр. 12 - Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Глобални	Г	Могућ глобални утицај
Државни	Н	Могућ утицај на националном нивоу
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Општински	О	Могућ утицај у простору општине
Локални	Л	Могућ утицај на локацији/зони или делу општине

Табела бр. 13 - Критеријуми за оцењивање вероватноће утицаја

Вероватноћа утицаја	Ознака	Опис
100%	ВВ	Утицај извештан
више од 50%	В	Утицај вероватан
Мање од 50%	М	Утицај могућ
Мање од 1%	Н	Утицај није вероватан

Табела бр. 14 - Приказ интензитета утицаја планских решења на животну средину у варијанти примене Плана

ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ПЛАНСКА РЕШЕЊА								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Одрживо управљање комуналним отпадом на нивоу Пчињског округа	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3
2. Смањење продукције отпада (динамички план смањења продукције отпада) и повећање степена рециклаже отпада	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	0
3. Обезбедити да квалитет површинских вода низводно од постројења не буде погоршан	+2	0	-1	-1	+2	+3	+2	0	0
4. Спречавање загађења подземних вода депонијским процедним водама и услед активности трансфер станица и сметлишта	+2	0	-1	-1	+2	+3	+2	0	0
5. Обезбеђење сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода у оквиру мреже објеката Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ	+2	0	0	0	0	+3	0	0	0
6. Заштита изворишта водоснабдевања од загађења	+2	0	0	-1	0	+3	0	0	0
7. Санација приобаља водотокова угрожених неконтролисаним одлагалиштима отпада	+2	0	+1	-1	+3	+3	+2	0	0
8. Санација и ремедијација контаминираног земљишта	+2	0	0	0	+3	+3	0	0	0
9. Рекултивација деградираниог земљишта	+2	0	0	0	+3	+3	0	+2	0
10. Заштита квалитета пољопривредног земљишта	+2	0	0	-1	+2	+2	0	+3	0
11. Антиерозивни радови (спречавање ерозије земљишта)	+1	0	0	0	+1	0	0	0	0
12. Испуштање штетних материја у ваздух услед рада објеката РПУО мора бити у складу са ГВЕ	+2	0	0	-1	+2	+2	0	0	0
13. Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште	+2	0	0	+1	+2	+2	0	0	0
14. Ревитализација (рекултивација), еколошка компензација нарушених и деградираних предела (зона и локација)	+2	0	0	0	+2	0	0	0	0
15. Заштита предела и пејзажа избором локација за планирана постројења за управљање отпадом	+3	-1	-1	-1	+3	+3	0	0	0
16. Заштита и очување биодиверзитета – спречавање неповратних губитака	+2	0	0	-1	+1	+1	0	0	0
17. Увођење обавезне еколошке компензације	+2	0	0	0	+3	0	0	0	0
18. Заштита културног наслеђа (очување објеката, локалитета и предела са археолошким потенцијалом)	+1	0	0	-1	0	0	0	0	0
19. Смањити оптерећење животне средине буком у оквиру дозвољених вредности	+2	0	0	-1	0	+2	0	0	0
20. Акустично зонирање простора	+2	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Контрола и надзор над спровођењем Плана управљања отпадом	+2	0	+2	+2	+2	+2	+2	+1	+2
22. Заштита здравља становништва	+3	0	0	0	+3	+3	0	0	-2
23. Економска добит услед реализације плана	+3	+2	+3	+3	0	+3	+3	+3	+3
24. Подстицати стварање нових радних места за локално становништво	+3	0	+3	+3	0	+3	+2	+2	+2
25. Подстицати јачање еколошке свести становника	+2	+3	+3	0	0	+2	0	0	0

Табела бр. 15 - Приказ просторних размера утицаја планских решења на животну средину у варијанти примене Плана

ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ПЛАНСКА РЕШЕЊА								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Одрживо управљање комуналним отпадом на нивоу Пчињског округа	Р	Р	Р	Р	Р	Р	Р	Р	Р
2. Смањење продукције отпада (динамички план смањења продукције отпада) и повећање степена рециклаже отпада	Р	Р	Р	Р	Р	Р	Р	Р	
3. Обезбедити да квалитет површинских вода низводно од постројења не буде погоршан	Р		Р	О	Р	Р	Р		
4. Спречавање загађења подземних вода депонијским процедурним водама и услед активности трансфер станица и сметлишта	Р		О	Л	Р	Р	Р		
5. Обезбеђење сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода у оквиру мреже објеката Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ	Р					Р			
6. Заштита изворишта водоснабдевања од загађења	Р			О		Р			
7. Санација приобаља водотокова угрожених неконтролисаним одлагалиштима отпада	Р		О	О	Р	Р	О		
8. Санација и ремедијација контаминираних земљишта	Р				Р	Р			
9. Рекултивација деградираних земљишта	Р				Р	Р		Р	
10. Заштита квалитета пољопривредног земљишта	Р			Р	Р	Р		Р	
11. Антиерозивни радови (спречавање ерозије земљишта)	Л				Л				
12. Испуштање штетних материја у ваздух услед рада објеката РПУО мора бити у складу са ГВЕ	О			О	О	Р			
13. Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште	О			О	О	Р			
14. Ревитализација (рекултивација), еколошка компензација нарушених и деградираних предела (зона и локација)	Р				О				
15. Заштита предела и пејзажа избором локација за планирана постројења за управљање отпадом	Р	Л	О	О	Р	Р	О	О	
16. Заштита и очување биодиверзитета – спречавање неповратних губитака	Р			О	О	Р			
17. Увођење обавезне еколошке компензације	Р				Р				
18. Заштита свих културних ресурса (очување објеката, локалитета и предела са археолошким потенцијалом)	Л			Л					
19. Смањити оптерећење животне средине буком у оквиру дозвољених вредности	Л			Л		Р			
20. Акустично зонирање простора	Л								
21. Контрола и надзор над спровођењем Плана управљања отпадом	О		Р	Р	О	Р	О	Л	Р
22. Заштита здравља становништва	Р				Р	Р			Л
23. Економска добит услед реализације плана	Р	Р	Р	Р		Р	Р	Р	Р
24. Подстицати стварање нових радних места за локално становништво	Р		Р	Р		Р	О	О	О
25. Подстицати јачање еколошке свести становника	Р	Р	Р			Р			

Табела бр. 16 - Идентификација и евалуација стратешких утицаја планских решења на животну средину и одрживи развој

ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ	УТИЦАЈ		Образложење
	Циљ СПУ	Ранг	
1. Проширење територије са које се сакупља отпад	1.	P+3BB	Проширење територије са које се прикупља отпад имаће вишеструке позитивне дуготрајне еколошке, економске и социјане ефекте.
	2.	P+3BB	
	3.	P+2M	
	4.	P+2M	
	5.	P+2B	
	6.	P+2B	
	7.	P+2B	
	8.	P+2B	
	9.	P+2B	
	10.	P+2M	
	11.	Л+1M	
	12.	О+2M	
	13.	О+2M	
	14.	P+2M	
	15.	P+3B	
	16.	P+2M	
	17.	P+2M	
	18.	Л+1BB	
	19.	Л+2B	
	20.	Л+2B	
	21.	О+2B	
	22.	P+3B	
	23.	P+3B	
	24.	P+3B	
	25.	P+2B	
2. Постављање контејнера за рециклабилни отпад (зелена острва)	1	P+3BB	Издвајање рециклабилних материјала ће омогућити смањење количине отпада за одлагање и обезбедиће рециклажу секундарних сировина. Поред тога, покривеност територије обухваћене системом сакупљања отпада ће се значајно повећати чиме ће бити омогућено уклањање дивљих депонија из насеља.
	2	P+3BB	
	15	Л-1 M	
	23	P+2B	
	25	P+2B	
3. Изградња рециклажних дворишта	1	P+3BB	Изградња рециклажних дворишта у општинским центрима допринеће пре свега бољем искоришћењу рециклабилних материјала и тако директно утицати на економски и еколошки аспект управљања отпадом. Очекивани значајни позитивни утицаји биће дугорочног карактера. Допринос ће се огледати и у отварању нових радних места за локално становништво.
	2	P+3BB	
	3	P-1 M	
	4	О-1 M	
	7	О+1M	
	15	О-1 M	
	21	P+2B	
	23	P+3BB	
	24	P+3BB	
25	P+3BB		
4. Изградња трансфер станица у општинама Трговиште, Босилеград, Бујановац и Прешево	1	P+3BB	Изградња трансфер станица имаће значајне и дуготрајне позитивне ефекте који ће утицати на затварање општинских депонија и допринети организацији одрживог система управљања комуналним отпадом у Пчињском региону. Допринос ће се остварити и отварањем нових радних места и стицањем економске добити.
	2	P+3BB	
	3	О-1 M	
	4	Л-1 M	
	6	О-1 M	
	7	О-1 M	
	10	P-1 M	
	12	О-1 M	

	13	O+1M	
	15	O-1 BB	
	16	O-1 M	
	18	Л-1 M	
	19	Л-2 M	
	21	P+2B	
	23	P+3BB	
	24	P+3BB	
5. Санација постојећих депонија-сметлишта у свим општинама	1	P+3BB	Затварање, санација и ремедијација постојећих дивљих сметлишта која постоје у свим општинама Пчињског региона имаће значајне позитивне ефекте на унапређење квалитета животне средине, визуелне и предеоне карактеристике подручја на коме се тренутно налазе и на здравље локалног становништва које живи у близини постојећих сметлишта. Известан је значајан допринос минимизирању ризика и утицаја акцидентних емисија и минимизирању еколошких проблема који су настали као последица досадашњег неадекватног поступања с отпадом.
	2	P+3BB	
	3	P+2B	
	4	P+2B	
	7	P+3B	
	8	P+3B	
	9	P+3B	
	10	P+2M	
	11	Л+1M	
	12	O+2M	
	13	O+2M	
	14	O+2M	
	15	P+3BB	
	16	O+1M	
6. Проширење депоније Метерис	17	P+3B	Проширење депоније Метерис и њено стављање у функцију регионалне депоније је међу најзначајнијим планираним објектима. Њена изградња имаће најзначајније позитивне ефекте на животну средину с обзиром да ће заменити велики број постојећих градских сметлишта. Одређени повремени негативни ефекти могу се очекивати од даљинског транспорта општинског отпада на регионалну депонију с обзиром да се ова врста транспорта до сада није примењивала. Посматрајући шири контекст, позитивни ефекти изградње регионалне депоније неупоредиво су већи од наведених повремених негативних ефеката. Допринос се огледа и у отварању нових радних места и остваривању економске добити.
	21	O+2M	
	22	P+3BB	
	1	P+3BB	
	2	P+3BB	
	3	P+3B	
	4	P+3B	
	5	P+3B	
	6	P+3B	
	7	P+3B	
	8	P+3B	
	9	P+3B	
	10	P+2B	
	12	P+2M	
	13	P+2M	
	15	P+3B	
	16	P+1M	
19	P+2B		
21	P+2B		
22	P+3BB		
23	P+3BB		
24	P+3BB		
7. Изградња постројења за сепарацију отпада	25	P+2B	Постројење за сепарацију отпада имаће значајне позитивне ефекте на успостављање савременог концепта управљања отпадом који подразумева максимално искоришћење рециклабилних материјала.
	1	P+3B	
	2	P+3B	
	3	P+2B	
	4	P+2B	
	7	O+2M	
	15	O-2 M	
	21	O+2M	
8. Изградња постројења за компостирање	23	P+3B	
	24	O+2B	
	1	P+3BB	
	2	P+3BB	
	9	P+2B	
	10	P+3B	
	15	O-2 M	
	21	O+1M	

	23	R+3B	Значај изградње постројења за компостирање се поред доприноса у заштити животне средине, огледа и у економском аспекту управљања отпадом које се остварује издвајањем, продајом и даљом употребом издвојених и балираних рециклабилних материјала. Допринос се огледа и у отварању нових радних места. Постројење је планирано у оквиру комплекса регионалног центра за управљање отпада и биће регионалног карактера.
	24	O+2B	
9. Експлоатација депонијског гаса из постојеће депоније, по њеном затварању	1	R+3B	Планом се предвиђа експлоатација депонијског гаса са депоније Метерис ради добијања електричне енергије. Очекују се позитивни ефекти у социјалном и економском сектору тј. стварање нових радних места и економска добит услед експлоатације депонијског гаса. Могући су негативни утицаји на здравље становништва услед неочекиваних хаваријских експлозија депонијског гаса
	21	R+2B	
	22	L-2 M	
	23	R+3B	
	24	O+2B	

4.1.2 Кумулативна и синергетска природа утицаја

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат на животну средину.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

Табела бр. 17 - Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Интеракција планских решења	ОБЛАСТ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
Воде (површинске и подземне)	
1,5,6,7	Позитиван утицај изградње регионалног центра за управљање отпадом и затварања и рекултивације постојећих градских и дивљих депонија на водне ресурсе у Пчињском региону.
3,4	Могући су мањи негативни утицаји на квалитет воде услед изградње трансфер станица и рециклажних дворишта.
Ваздух	
1,5,6,13	Позитиван утицај на смањење штетних материја проузрокованих неадекватним поступањем с отпадом успостављањем одрживог система управљања отпадом.
Земљиште	
1,5,6,8	Површине земљишта загађеног због активности поступања с отпадом се драстично смањују, а планирани нови објекти који могу имати негативан утицај на животну средину реализоваће се у потпуно деградираном простору.
Биодиверзитет и предео	
1,5,6	Очекивани позитивни ефекти на биодиверзитет и предео затварањем и рекултивацијом постојећих сметлишта и изградњом регионалног центра за управљање отпадом на пажљиво изабраној локацији на којој је већ деградирана животна средина и предео и на којој не постоје станишта биљних и животињских врста.
2,3,4,7,8	Негативан утицај на предео изградњом рециклажних дворишта, постројења за компостирање и сепарацију отпада, трансфер станица,
Становништво и људско здравље	
1,3,4,5,6,7,8	Директан позитиван утицај затварања постојећих сметлишта и изградње санитарно уређених постројења за третман отпада на људско здравље и формирања нових радних места за становнике региона.
Економска добит	
1,3,4,5,6,7,8,9	Велика економска добит услед сепаративног прикупљања отпада, рециклирања, компостирања и експлоатације депонијског гаса.

4.1.3 Резиме значајних утицаја плана

На основу евалуације значаја утицаја приказаних у табели 16, закључује се да имплементација плана не производи стратешки значајне негативне утицаје на планском подручју. Негативни утицаји су ограниченог карактера и по интензитету и по просторној размери. Најзначајнији позитивни утицаји плана су:

- Очување квалитета вода унапређењем начина опремања, коришћења и функционисања регионалне депоније и затварањем постојећих општинских сметлишта;
- Смањење загађености ваздуха и смањење емисије „гасова стаклене баште“ услед санације и затварања постојећих сметлишта, побољшања и промене режима саобраћаја изградњом трансфер станица;
- Смањење контаминације земљишта контролисаним прикупљањем и одлагањем и санацијом, рекултивацијом и ремедијацијом постојећих сметлишта;
- Контролисано поступање са отпадом и адекватан избор локације за планиране објекте регионалног плана управљања отпадом утицаће позитивно на предео и биодиверзитет;
- Очекује се повећање запослености изградњом нових капацитета за управљање отпадом;
- Очекују се промене у начину финансирања које ће омогућити ефикасно функционисање система управљања отпадом, набавку опреме, инфраструктурно опремање, јачање институција и едукацију кадра;
- Имплементација Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ утицаће позитивно на здравље становништва;

5. ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА

Регионални план управљања отпадом представља унапређење стања у области управљања отпадом и стања животне средине за сваку локалну самоуправу посебно, као и за подручје целог Региона. У поступку имплементације Плана, стање ће се фазно унапређивати паралелно са реализацијом планираних активности. У циљу спречавања отклањања, спречавања и минимизирања потенцијалних негативних утицаја (краткорочних и краткотрајних, повремених, кумулативних, али и дугорочних и синергијских), за процес имплементације Плана дефинишу се мере заштите животне средине и здравља становништва. На основу анализе стања животне средине, просторних односа, планираних активности, процењених могућих негативних утицаја на квалитет животне средине, али и услова надлежних институција, утврђене су мере заштите животне средине, које се морају предузимати и применити, а стање пратити и контролисати.

5.1 Мере за заштиту ваздуха

Мере заштите ваздуха на подручју Плана:

- Емисије из нових (планираних) постројења за управљање отпадом не смеју да изазову погоршање квалитета ваздуха у било којој зони планског подручја, у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздуху ("Сл. Гласник РС" бр. 71/10 и 6/11-исправка);
- Успостављање мониторинг квалитета ваздуха, према утврђеном Програму уз стално преиспитивање потребе ширења мониторинг мреже мерних места за праћење квалитета ваздуха у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Сл. Гласник РС" бр. 11/10 и 75/10);
- Обавезан је мониторинг утицаја загађености ваздуха на здравље становништва;
- Сви постојећи и планирани објекти у мрежи Регионалног плана управљања отпадом, а који представљају изворе аерозагађивања у обавези су да примене најбоље доступне технике и технологије у циљу спречавања и смањена емисије штетних и опасних материја у животну средину;
- Засади појас заштитног зеленила око ограда трансфер станица;

Мере заштите ваздуха у зони Регионалне депоније Метерис:

- Обавезно је стриктно поштовање технологије рада на Регионалној депонији Метерис – технологије одлагања отпада (у циљу спречавања развејавања честичних материја и осталих материјала, ширење непријатних мириса, емисије депонијског гаса) у складу са дозволом за управљање отпадом;
- Планом пејзажног уређења комплекса Метерис предвидети заштитни појас од врста високог растиња и жбунастих врста (минимално троспратне структуре);
- Успоставити систем мониторинга квалитета ваздуха у складу са Европском директивом о процени и управљању квалитетом амбијентног ваздуха (96/62/ЕС). Вршити програмске а по потреби и континуиране контроле основних и специфичних параметара везаних за квалитет ваздуха у акредитованим лабораторијама и стандардизованим методама);

5.2 Мере за заштиту вода

Мере заштите вода на подручју Плана:

- Из свих постројења, објеката и површина у регионалној мрежи управљања отпадом, забрањено је просипање, изливање, упуштање свих врста отпадних вода које садрже хазардне и загађујуће супстанце изнад прописаних граничних вредности емисије, а које могу довести до погоршања тренутног стања свих површинских и подземних вода, директно или посредно у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл. Гласник РС" бр. 67/11 и 48/12);

- Забрањено је испуштање/просипање свих отпадних вода у стајаће воде, ако је та вода у контакту са подземном водом, која може проузроковати угрожавање доброг еколошког или хемијског статуса стајаће воде;
- Забрањено је испуштање са обале или приобаља било каквих загађујућих супстанци које директно или индиректно могу доспети у воду свих водотока (сталних, повремених-буичарских);
- Забрањено је испуштање прекомерно термички загађене воде у било који реципијент из уређаја/постројења и објеката;
- Забрањено је испуштање свих отпадних вода из постројења а које садрже хазардне супстанце изнад прописаних вредности у јавну канализацију, без претходног третмана и услова надлежног јаног предузећа за управљање водама;
- Забрањено је депоновање, просипање и остављање у зони форланда и у корита за велику воду природних и вештачких водотока и језера било каквих материјала који могу загадити воде;
- Носиоци пројеката и оператери који испуштају или одлажу материје које могу загадити воду, дужни су да те материје, пре испуштања у систем јавне канализације или реципијент, делимично или потпуно одстране у поступку пречишћавања (предtretман или третман отпадних вода у уређају или постројењу за пречишћавање отпадних вода);
- Носиоци пројеката и оператери генератори отпадних вода у обавези су да изврше накнаду за загађивање вода и да у законом прописаном року достигну граничне вредности емисије;
- Радне површине на трансфер станици морају бити изграђене од водонепропусне подлоге;
- Вршити пречишћавање отпадних вода од прања или од просипања отпада, пре испуштања у пријемник или реципијент;
- Радне површине на линији за сепарацију отпада морају бити изграђене од водонепропусне подлоге;
- Вршити пречишћавање отпадних вода од прања или од просипања отпада, пре испуштања у реципијент;

Мере заштите вода у зони Регионалне депоније Метерис:

- Све категорије отпадних вода са комплекса Метерис сакупити, канализати и прикључити на градску канализацију. Пре упуштања у реципијент (јавну градску канализацију) отпадне воде пречистити до захтеваног нивоа у постројењу за предtretман отпадних вода;
- Мере заштите површинских и подземних вода у комплексу регионалне депоније Метерис морају бити пројектоване, изведене и примењене: у поступку пројектовања, извођења и редовног рада регионалне депоније;
- Постројење за пречишћавање отпадних вода мора испуњавати захтевани степен ефикасности у процесу третмана отпадних вода. На месту прикључења на јавну градску канализацију вршити континуирано мерење протока и квалитета отпадних вода са комплекса Метерис;
- Зауљене и потенцијално загађене отпадне воде, пре упуштања у атмосферску канализацију, канализати и одвести на сепаратор-таложник;
- Чисте атмосферске воде са површина које не припадају зонама потенцијалног загађења, канализати и одвести до пријемника дренажним каналима;

5.3 Мере за заштиту земљишта

У Оквирној Директиви за заштиту земљишта ЕУ у Анексу II, дата је листа активности које могу довести до загађења земљишта, а која укључује и депоније отпада како су дефинисане 1999/31/ЕС.

Мере заштите земљишта на подручју Плана су:

- Концентрације опасних и штетних материја у земљишту на подручју плана не треба да прекораче максималне дозвољене количине, у складу са Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и методама за њихово испитивање („Сл. гласник РС“, бр 23/94);
- Локације постојећих општинских сметлишта затварати, санирати и рекултивисати, фазно у складу са динамиком реализације регионалне депоније;
- У зонама постојећих и планираних објеката, постројења и површина у мрежи регионалног плана управљања отпадом, обавезно је пошумљавање еродираних терена и терена

- отвореног вегетационог склопа, посебно на израженим нагибима;
- У истим зонама, забрањена је неконтролисана сеча, прореда и скидања шумског покривача;
- Планирати, пројектовати и реализовати мере заштите у циљу адекватне бриге о људима погођеним изградњом планираних објеката РПУО (обавезне мере компензације);

Мере заштите земљишта у зони Регионалне депоније Метерис:

- Извршити контролно мерење квалитета (степен загађености) земљишта у зони регионалне депоније и зонама потенцијалног утицаја реализације и редовног рада;
- Спровести технологију рада на комплексу Метерис, у складу са пројектном документацијом и законском регулативом;
- Успоставити систем мониторинга квалитета земљишта у предметним зонама;

5.4 Мере за заштиту од буке и вибрација

За грађевинска подручја на подручју Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ за активности управљања отпадом одређују се највиши допуштени нивои буке у складу са захтевима СРПС З.Ј6. 205/1992

Табела бр. 18 - Дозвољене вредности Leq у различитим областима

Зоне	Опис акустичне зоне	Допуштени нивои спољашње буке Leq(dBA)	
		дан	ноћ
I	Подручје за одмор и рекреацију, болнице, велики паркови	50	40
II	Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
III	Чисто стамбена насеља	55	45
IV	Пословно-стамбена подручја, дечја игралишта	60	50
V	Градски центар, зоне дуж аутопута магистралних и градских саобраћајница	65	55
VI	Индустријска зона	70	70

Носиоци пројеката и оператери, дужни су да:

- Објекте, уређаје и површине регионалне мреже планирају у складу са акустичним зонирањем просторних целина сваке појединачне јединице локалне самоуправе;
- Спроведу мере звучне заштите при пројектовању и грађењу објеката РПУО за Пчињски округ;
- Спроведу услове и мере којима се штетни ефекти буке могу спречити, смањити или отклонити (у поступку процене утицаја пројеката на животну средину вреднују се могући непосредни и посредни штетни ефекти буке на животну средину и здравље становништва и утврђују се услови и мере којима се штетни ефекти буке могу спречити, смањити или отклонити);
- Спроведу мере заштите од буке у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл. Гласник РС", број 75-10), као услов за рад постројења и активности за које се издаје интегрисана дозвола;
- У поступку техничког прегледа за објекте РПУО мора се утврдити испуњеност услова и мера заштите од буке односно звучне заштите;
- Планирају време радова како би се на најмању могућу меру свело узнемиравање током изградње и користе адекватну опрему-механизацију;
- Обезбеде заштитне појасеве од буке (заштитне баријере, насипе, дрвореде);

Мере заштите од буке у зони Регионалне депоније Метерис:

- Обавезан је план рада депоније - детаљне процедуре везане за кретање возила на депонији (интерни саобраћај који обезбеђује минималан утицај на животну средину);
- Сви објекти морају бити пројектовани у складу са важећим стандардима који регулишу висину буке, у погледу обављања различитих послова и нивоа сложености операција;
- Формирати заштитне појасеве (високо зеленило, заштитне баријере) у зонама утицаја депоније ради спречавања буке и вибрација;
- Избор машина и механизације за рад на депонији (користити механизацију која производи малу буку и вибрације);

5.5 Мере заштите природног наслеђа и биодиверзитета

Ради очувања ретких и угрожених врста потребно је спровести мере заштите у складу са Законом о заштити природе ("Сл. гласник РС", бр. 360/2008 и 88/ 2010). Ретке, заштићене и угрожене врсте морају бити заштићене од сече и друге врсте уништавања, како би се очувала биолошка разноврсност. Потребно је предузети следеће мере заштите биодиверзитета на подручју Плана:

- Све објекте, уређаје и површине регионалне мреже управљања отпадом планирати и реализовати у грађевинским подручјима, на грађевинском земљишту, ван зона заштите заштићених подручја и природних добара и зона могућих утицаја на биодиверзитет подручја;
- Ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког и минералшко-петрографског порекла за које се претпоставља да има својства природног споменика, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежну институцију за заштиту природе и да предузме мере да се до доласка овлашћеног лица, природно добро не оштети и да се чува на месту и положају у коме је нађено;
- Обезбедити санацију, ревитализацију и уређење деградираних и девастираних површина;
- Формирати расаднике аутохтоних врста тако да буду на располагању за ревитализацију деградираних површина;

5.5.1 Компензацијске мере

На основу Члана 12. Закона о заштити природе ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009 и 88/2010)- "Ради ублажавања штетних последица на природу, које могу настати или су настале реализацијом планова, основа, програма, пројеката, радова или активности на заштићеном природном добру или подручју еколошке мреже, правно лице, предузетник и физичко лице, односно носилац пројекта, дужно је да спроведе компензацијске мере у складу са решењем које доноси Министарство на предлог Завода за заштиту природе.

Компензацијске мере одређују се у зависности од предвиђених или проузрокованих оштећења природе, и то:

- 1) успостављањем новог локалитета које има исте или сличне особине као оштећени локалитет;
- 2) успостављањем другог локалитета значајног за очување биолошке и преоне разноврсности, односно за заштиту природног добра;
- 3) новчаном накнадом у вредности проузрокованог оштећења локалитета у случају да није могуће спровести компензацијске или мере санације.

Компензацијске мере из става 1. овог члана утврђује Министарство.

За еколошки значајна подручја Европске уније НАТУРА 2000 једина компензацијска мера јесте успостављање новог локалитета, у смислу става 2. тачка 1) овог Члана."

5.6 Мере заштите културног наслеђа

У реализацији објеката, постројења и површина за управљање отпадом у регионалној мрежи управљања отпадом, концепт заштите културног наслеђа подразумева:

- Очување, заштиту културног наслеђа у зонама потенцијалних утицаја;
- Очување непосредне околине културних добара у зонама потенцијалних утицаја;

Мере заштите градских целина

Сви објекти регионалне мреже управљања отпадом морају се планирати и реализовати ван граница зона заштићених амбијенталних целина и њихових заштитних, контакт зона;

Мере заштите археолошких локалитета

За све објекте регионалне мреже управљања отпадом чија се реализација планира у зонама потенцијалних археолошких налазишта, кроз издавање дозвола за градњу, обавезати оператера да финасира заштитна археолошка ископавања;

Заштита културног пејзажа и амбијента

Објекти, постројења и површине у мрежи регионалног управљања отпадом не могу се планирати и реализовати у амбијенталним зонама и зонама културних пејзажа;

5.7 Мере техничке и санитарне заштите

Следеће мере техничке и санитарне заштите односе се на заштиту зоне депоније, осталих објеката, постројења и површина у регионалној мрежи управљања отпадом од неконтролисаног приступа људи и животиња, неконтролисаног сливања атмосферских вода, осталих отпадних вода, филтрата из депоније, отпадних вода након прања возила и контејнера за смеће:

- Пројектовати и реализовати партерно уређење објеката, постројења и површина, у складу са рангом сваког појединачно и важећом законском регулативом;
- Пројектовати и реализовати све објекте, постројења и површине у складу са условима надлежних органа, институција и предузећа;
- Вршити контролу, надзор и мониторинг у току редовног рада свих објеката, постројења и површина;
- Управљање ризиком од удеса већих размера обезбедити изградом програма за интегралну процену ризика од удеса;

6. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

6.1 Израда стратешких процена утицаја на животну средину за ниже хијерархијске нивое

Извештај о стратешкој процени садржи смернице за планове/програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена утицаја на животну средину, одређују аспекте заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

Регионални план управљања отпадом за Пчињски регион ће се спроводити разрадом планских решења и то:

- Доношењем одлуке о изради локалног плана управљања отпадом за сваку локалну самоуправу посебно;
- Доношењем одлуке о изради/не изради Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени утицаја) за сваки локални план посебно;
- Доношењем одлуке о изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације регионалне депоније Метерис;
- Доношењем одлуке о изради/не изради Стратешке процене утицаја плана детаљне регулације за објекте/постројења/површине у регионалној мрежи управљања отпадом, који су планирани у урбанистичким зонама и целинама за које је плановима вишег реда прописана израда плана детаљне регулације као даља разрада;

Све смернице и мере за ниже хијерархијске нивое Стратешке процене утицаја на животну средину Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ морају бити имплементирани у стратешке процене утицаја нижег хијерархијског нивоа.

6.2 Процене утицаја пројеката на животну средину

Уређивање локација на којима ће се налазити појединачни објекти система управљања отпадом засниваће се на разради основних урбанистичких и пројектно-техничко-технолошких решења Регионалног плана на нивоу урбанистичких пројеката и на нивоу израде техничке документације.

Примењујући критеријуме за утврђивање могућих и потенцијалних значајних утицаја на животну средину, предлаже се да се поступак процене утицаја изврши за пројекте који могу изазвати значајне промене у простору и животној средини, а према критеријумима из Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр.114/2008).

Табела бр. 19 - Смернице за спровођење поступка процене утицаја на животну средину

Ред. бр.	Назив пројекта	Ниво процене утицаја на животну средину
1.	Пројекат проширења санитарне депоније Метерис	обавезан поступак процене утицаја и израда Студије о процени утицаја на животну средину
2.	Пројекат трансфер станице и рециклажног дворишта Прешево	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
3.	Пројекат трансфер станице и рециклажног дворишта Трговиште	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
4.	Пројекат трансфер станице и рециклажног дворишта Босилеград	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
5.	Пројекат трансфер станице и рециклажног дворишта Бујановац	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
6.	Пројекат постројења за компостирање у Врању	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
7.	Пројекат рециклажног дворишта у Врању	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
8.	Пројекат рециклажног дворишта у Владичином Хану	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
9.	Пројекат рециклажног дворишта у Сурдулици	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
10.	Пројекат рециклажног дворишта у Бујановцу	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
11.	Пројекат рециклажног дворишта у Прешеву	захтев за покретање поступка процене утицаја
12.	Пројекат рециклажног дворишта у Трговишту	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
13.	Пројекат рециклажног дворишта у Босилеграду	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
14.	Пројекат санације депоније у Владичином Хану	захтев за покретање поступка процене утицаја
15.	Пројекат санације депоније у Сурдулици	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
16.	Пројекат санације депоније Трговишту	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину

		средину
17.	Пројекат санације депоније у Босилеграду	захтев за покретање поступка процене утицаја на животну средину
18.	Пројекат санације депоније у Прешеву	захтев за покретање поступка процене утицаја
19.	Пројекат санације депоније у Бујановцу	захтев за покретање поступка процене утицаја

7. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (МОНИТОРИНГ)

Систем мониторинга - Програм праћења стања животне средине на подручју обухваћеном системом регионалног управљања отпадом представља основу за успостављање контроле стања животне средине у процесу управљања отпадом. Програм мониторинга регионалног система управљања отпадом мора бити интегрални део локалног, регионалног и националног програма праћења стања животне средине. У процесу стратешке процене утицаја Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ анализирани су могући утицаји на животну средину у поступку управљања отпадом и предложене су мере за спречавање, смањење и отклањање свих значајних утицаја, мере превенције, санације зона и локација и мере заштите животне средине.

У процесу имплементације Регионалног плана управљања отпадом обавезан је мониторинг систем како би се обезбедила контрола примене прописаних мера, увид у стање животне средине, правовремено упозорење и реаговање на могуће негативне процесе и ванредне ситуације и предузимање мера заштите у зависности од врсте загађења и степена угрожености.

Програм праћења стања животне средине обухвата систематско мерење, испитивање и оцењивање индикатора стања и степена загађења животне.

Мониторинг мора да:

- Прикаже промене у животној средини као последица имплементације Плана;
- Обезбеди поређење стварних са предвиђеним (процењеним) утицајима;
- Предложи мере за смањење или ублажавање ефеката не предвиђених догађаја уколико се они појаве;
- Обезбеди базу података за документацију на свим хијерархијским нивоима;

Према Закону о Стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10), програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи:

- 1) Опис циљева плана,
- 2) индикаторе за праћење стања животне средине,
- 3) права и обавезе надлежних органа и
- 4) поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

Општи и посебни циљеви Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 су:

- Успостављен регионални институционални оквир и унапређени институционални и организациони капацитети локалних самоуправа у области управљања отпадом до краја 2013. године;
- Ојачани капацитети надлежних јавних комуналних предузећа и проширен обухват услугом сакупљања отпада до 75 % становништва у региону до 2017. године;
- Развијен систем одвојеног сакупљања отпада и управљања посебним токовима отпада;
- Развијен Регионални центар за управљање отпадом и саниране постојеће депоније и сметлишта;
- Унапређен ниво јавне свести и међусекторске сарадње у области управљања отпадом;

Успостављање система праћења животне средине део је опредељења у очувању природних и створених вредности подручја регионалног система управљања отпадом у циљу одрживог коришћења свих природних ресурса. Резултати мониторинга приказују промене у времену и простору и дају могућност правовременог и адекватног реаговања на евентуалне штетне појаве у простору и животној средини.

Све постојеће депоније-сметлишта потребно је у што краћем року затворити, санирати и извршити рекултивацију, након што депонија Метерис постане регионални центар, односно када отпад из осталих општина почне да се транспортује на депонију у Врању.

У складу са Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС“, бр. 92/10), прописан је мониторинг рада депоније. На локацији Метерис, потребно је мерити следеће параметре:

- Метеоролошке параметре;
- Емисију депонијског гаса;
- Емисију процедурних вода и атмосферске воде са површине депоније;
- Параметре загађења подземних вода;
- Параметре загађења земљишта;

Мониторинг метеоролошких параметара

Вршити мерење следећих метеоролошких параметара у току експлоатације депоније:

- Количина падавина;
- Температура ваздуха;
- Брзина и смер ваздушних струјања;
- Влажност ваздуха;

Мониторинг површинских вода

Мониторингом површинских вода у зависности од хидрографских и хидрогеолошких услова средине и њихове удаљености од локације Метерис, обавезно је:

- Утврђивање "нултог стања" - пре пуштања депоније у експлоатацију, узимањем узорак површинских вода;
- Квартална контрола у процесу експлоатације депоније у циљу поређења са "нултим стањем";
- По престанку експлоатације депоније, првих пет година на сваких шест месеци, а касније једном годишње, до одумирања депоније, уколико резултати мониторинга покажу да није дошло до акцидентне ситуације;
- Узорковање на најмање две тачке, узводно и низводно од депоније. Узорковање и испитивање површинских вода које се врше у прописаним временским интервалима, обављају акредитоване установе за ту врсту испитивања.

Најближи површински ток депонији Метерис је река Јужна Морава која је удаљена приближно 2 км од депоније. Будући да је постојећа депонија изграђена у складу са ЕУ стандардима а и да ће њено проширење бити у складу са истим не очекује се неконтролисано испуштање отпадних вода у реку Јужну Мораву.

Мониторинг процедурних вода

За време и након престанка експлоатације депоније на локацији Метерис, обавеза је да се:

- Периодично прати ниво и квалитет пиезометарских вода у непосредном окружењу депоније;
- Мониторинг процедурних вода врши на репрезентативном броју узорак на свакој тачки на којој се течност контролисано одводи са локације;
- Мерење запремине и састава тј. квалитативних и квантитативних параметара процедурних вода врши једном месечно у току експлоатације депоније. Наведена мерења врше и по престанку експлоатације депоније сваких шест месеци првих пет година, а затим једном годишње до одумирања депоније.

Мониторинг емисије гасова

Мониторинг емисије гасова врши се на репрезентативном броју узорак прописаним дозволом:

- Мерење емисије и концентрације гасова CH₄, CO₂, и O₂ врши се једном месечно у току експлоатације депоније. Наведена мерења врше се и по престанку

експлоатације депоније првих десет година, сваких шест месеци, а затим сваке две године до одумирања депоније;

- Мерења осталих депонијских гасова (H_2S , H_2 и других) врше се у зависности од састава одложеног отпада, а у складу са дозволом;

Мониторинг подземних вода

Мониторинг подземних вода испод дна тела депоније и у непосредној зони утицаја депоније мора бити такав да обезбеди информације о подземним водама које се могу загадити као последица експлоатације - рада депоније. Као референтне вредности за вршење мониторинга подземних вода узимају се узорци пре пуштања у експлоатацију депоније и означавају као "нулто стање", а према ISO 5667-2 део 11, 1993. Ова испитивања узорака подземних вода се врше у циљу евентуалног утврђивања дешавања акцидентних ситуација у заштитним слојевима депоније, односно утврђивања загађења подземних вода. Поред одређивања састава подземних вода вршиће се и перманентно мерење нивоа подземних вода.

У току експлоатације - рада депоније вршиће се мерење и испитивање (скраћене хемијске и бактериолошке анализе) подземних вода према учесталости и зависности од специфичности терена. Узорци подземних вода, који ће се узимати сваких шест месеци, радиће се као комплетне хемијске и бактериолошке анализе у акредитованим установама за ту врсту испитивања. Уколико резултати испитивања узетих узорака покажу да је постоји одступање од граничних вредности у складу са Законом о водама, сматраће се да је дошло до акцидентне ситуације заштитних слојева депоније. У том случају израдиће се додатни хидрогеолошки објекти узимајући у обзир хидрогеолошке услове средине.

Мониторинг количине падавинских вода

Мерење количине падавинских вода на простору депоније, пратећих објеката, манипулативних површина и у широј зони заштите, вршити у складу са Законом о водама („Службени гласник РС”, број 30/10 и 93/12).

Мониторинг стабилности тела депоније

Мониторинг стабилности тела депоније, вршити кроз праћење података о телу депоније и сензорским праћењем заптивне облоге - фолије. Стабилност тела депоније, одређивати једном годишње.

Мониторинг заштитних слојева

Мониторинг заштитних слојева депоније вршити непрекидно сензорима уграђеним у вештачку водонепропусну облогу (уколико је уграђена), а подаци се прате у депонијској лабораторији. Мониторинг заштитних слојева депоније вршиће се непрекидно док траје експлоатација депоније а по престанку експлоатација осматрање и обрада података вршиће се у интервалима прописаним у дозволи за рад депоније.

Мониторинг педолошких и геолошких карактеристика

Мониторинг педолошких карактеристика земљишта и геолошких карактеристика тла у непосредној зони депоније за "нулто стање", вршиће се:

- Узимањем узорака из плитких и дубоких сондажних јама, као и бушотина периодично извођених са циљем узимања узорака геолошке средине из дубљих слојева у непосредној зони депоније. Резултати испитивања узорака вршиће се у акредитованим институцијама и упоређивати са граничним вредностима утврђених

дозволом за рад депоније;

- узорковања се врша једном годишње у току експлоатације депоније, а по престанку рада депоније једном у пет година све до одумирања депоније;
- сви подаци добијени мониторингом евидентирају се у лабораторији депоније и достављају Агенцији за заштиту животне средине.

Мониторинг земљишта

У оквиру мониторинга земљишта пратиће се:

- Физичке и хемијске карактеристике земљишта;
- Садржај микроелемената, односно индикатора квалитета земљишта;
- Загађеност земљишта - присуство опасних и штетних материја;
- Теренска и лабораторијска мерења требало би вршити најмање два пута годишње;

Мониторинг ваздуха

За остала постројења у регионалном систему управљања отпадом за Пчињски регион, потребно је вршити мониторинг квалитета ваздуха у складу са:

- Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13) који дефинише основне одредбе, права, обавезе и интересе за очување квалитета ваздуха.
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр.11/10 и 75/10) која дефинише дозвољене концентрације загађујућих материја, методе узимања узорака и референтне методе мерења. Утврђене су загађујуће материје за које се обавља систематско и континуално праћење, посебно типичне загађујуће материје. Избор полутаната који ће се пратити у току систематске контроле зависи од врсте емитованих полутаната што је у директној вези са заступљеном технологијом. Резултати мерења концентрација загађујућих материја пореде се са прописаним граничним вредностима, те се на основу обављених анализа утврђују стања и трендови, на основу којих се предузимају одговарајуће мере заштите ваздуха.
- Уредбом о врстама отпада за које се врши термички третман, условима и критеријумима за одређивање локације, техничким и технолошким условима за пројектовање, изградњу, опремање и рад постројења за термички третман отпада, поступању са остатком након спаљивања („Сл. гласник РС“, 102/10) одређује услове за мониторинг концентрација загађујућих материја које могу настати приликом спаљивања горива из отпада у постројењу за комбиновану производњу топлотне и електричне енергије.

8. ПРИКАЗ ПРИМЕЊЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 88/10) дефинисан је основни методолошки приступ и генерални садржај Стратешке процене утицаја на животну средину (Извештаја о стратешкој процени на животну средину). За поступак процене утицаја могућих утицаја стратешког карактера на животну средину и израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени) Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023, коришћена је методологија процене животне средине „Rapid Urban Environmental Assessment” са елементима еколошког вредновања за просторни и урбани развој просторних целина предметног Региона:

1. прикупљање информација и података о простору, података мониторинга животне средине, података о начину управљања отпадом, заштићеним природним и културним добрима, „осетљивости и повредивости” зона, локација, објеката и медијума, евидентираним и потенцијалним утицајима и изворима угрожавања, деградације и загађивања и укупном стању животне средине,
2. успостављање основне анализе „нултог стања”, као услова и полазне основе за процену могућих значајних утицаја и промена у простору,
3. вредновање стања према могућим, очекиваним и процењеним утицајима са предлогом могућих алтернатива и варијантних решења,
4. синтеза и компарација са вредновањем и поређењем могућих варијанти и алтернатива,
5. интеграција, презентација и имплементација најбоље понуђеног решења са аспекта заштите животне средине.

Примењена методологија заснована је на вредновању животне средине у „границама” Плана, процени стања регионалног, националног али и глобалног значаја („Mev Urban Environmental Assessment”). Ток процене стања животне средине за подручје обухваћено Регионалним планом управљања отпадом, представљен је проценом постојећег статуса, стања и вредности животне средине у анализираним границама на основу чега је дата еколошка матрица са смерницама за просторно-еколошко планирање. Извршено је вредновање постојећег стања (постојећих намена, мреже насеља линијске и комуналне инфраструктуре, објеката и садржаја и просторно-планском и урбанистичком документацијом планираних намена, мреже насеља, линијске и комуналне инфраструктуре, објеката и садржаја као и просторно-еколошких целина и просторно-еколошких зона у границама предметног Регионалног плана управљања отпадом, а све због стварања услова за имплементацију Плана и избегавања просторних конфликта, поштовања хијерархијске условљености и компатибилности планских решења (вертикална и хоризонтална усаглашеност решења).

На основу решења датих у Регионалном плану, извршена је еколошка валоризација простора у обухвату Регионалног плана управљања отпадом, дефинисане су еколошке смернице за спровођење и имплементацију Плана, анализирани су и вредноване потенцијално осетљиве целине и зоне.

Методолошки, основ за вредновање индикатора животне средине су критеријуми и представљају кључне елементе управљања отпадом у дефинисаном простору и животној средини. Критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја, појединачних и синергичних, као и њихових потенцијалних последица по природне вредности и животну средину, формиран су и успостављени на основу доступне информационе основе – базе података мониторинга животне средине, увида на терену, (идентификације и опсервације), увида у постојећу документацију (просторно-планску, урбанистичку, студијску и пројектну) и планираних намена простора. Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја су:

- Карактеристике и значај Регионалног плана управљања отпадом са аспекта одрживог развоја дефинисаног Региона али и сваке локалне самоуправе чланице појединачно,
- значај и карактеристике Плана са аспекта могућих утицаја на вредности животне средине (ваздух, воде–површинске и подземне, земљиште, климатске и микроклиматске карактеристике, биљни и животињски свет, станишта и биодиверзитет), природна добра, културна добра, предеоно-пејзажне вредности, природне ресурсе,
- значај и карактеристике Плана са аспекта могућих утицаја на становништво (са демографских, социолошких, економских, здравствених аспеката), инфраструктурне системе и остале створене вредности простора,

- карактеристике Плана са аспекта степена и нивоа условљености, ограничења и утицаја из стратегија и планова вишег реда, и услова надлежних органа, институција и предузећа.

Битни критеријуми за вредновање утицаја еколошких целина, зона и локација и карактеристика природних вредности и животне средине су величина и значај утицаја стратешког и локалног карактера. Стратешка процена утицаја и Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана, ради се на основу:

- Одлуке о изради Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023.,
- важеће просторно-планске и урбанистичке документације за регион и локалне самоуправе чланице,
- расположивих података мониторинга животне средине и процењеног стања животне средине,
- процене могућих утицаја планираних намена и активности (позитивних/негативних) на вредности и стање животне средине.

За процену ризика по стање осетљивих и повредивих целина, зона, објеката и медијума животне средине и здравље становништва, коришћене су и методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO).

Стратешка процена утицаја се ради у фази израђеног Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ, те је практично, вредновање могућих варијантних решења и избор најбоље понуђене варијанте са аспекта заштите и побољшања квалитета животне средине, очувања здравља становништва, заштите природних, културних и предеоно-пејзажних вредности подручја, односно избор еколошки најприхватљивијег решења управљања отпадом, сведен на вредновање варијанти усвајања и/или не усвајања Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2020. Ту чињеницу истичемо као потешкоћу у процесу стратешке процене утицаја на животну средину Регионалног плана управљања отпадом.

9. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА ЗА ИЗБОР ПРЕДЛОЖЕНОГ ПЛАНА

Према одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“ бр. 36/09 и 88/10) скупштине две или више јединица локалне самоуправе на чијим територијама укупно живи најмање 200.000 становника доносе, по прибављеној сагласности министарства, регионални план управљања отпадом, којим се дефинишу заједнички циљеви у управљању отпадом у складу са Стратегијом.

У складу са Законом о о управљању отпадом („Сл. гласник РС“ бр. 36/09 и 88/10) скупштине општина Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Прешево и Бујановац и скупштина града Врања, донеле су Одлуку о (бр. од

Према одредбама Закона о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10) стратешка процена врши се за планове, програме, основе и стратегије у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, **управљања отпадом**, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину. На основу Одлуке о (бр. од) донете од стране скупштине општина Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Прешево и Бујановац и скупштине града Врања, утврђена је обавеза израде Стратешке процене утицаја Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023.

10. ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА РЕГИОНАЛНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешка процена утицаја на животну средину је важан процес, али и важан документ из следећих разлога:

- Управљање отпадом на простору предметног региона вреднује са аспекта одрживог развоја - заштите животне средине и економски прихватљивог локалног и регионалног развоја;
- Простор вреднује са аспекта спречавања конфликта и могућих грешака у процесу управљања отпадом у границама јединица локалних самоуправа и простору формираног региона, избегавања непотребних трошкова и самим тим представља инструмент превентивне заштите још у фази израде Регионалног плана управљања отпадом;
- Даје смернице, мере и услове за еколошко-економски оправдано, одговорно, прихватљиво, развојно, одрживо планирање и управљање отпадом на простору анализираниог региона и сваке јединице локалне самоуправе посебно у чланице регионалног система управљања отпадом;
- Даје потребне податке, информације о стању и могућностима у простору, потенцијалима и ограничењима, могућим конфликтима и друге важне податке о животној средини за процес реализације регионалног система управљања отпадом;
- Даје матрицу са обавезујућим смерницама и мерама, препорукама и условима за ниже хијерархијске нивое;
- Прописује нивое процене утицаја за планове (детаљне регулације) и пројекте (објекте, постројења, технологије, радове и активности у простору) у процесу управљања отпадом;
- Даје приказ процене стања према поставкама планираног развоја и даје механизме контроле кроз обавезујуће смернице, мере и услове заштите и унапређења стања животне средине и правила уређења и грађења у систему управљања отпадом;
- Омогућава да се дугорочним управљањем и контролом реализације планираног система регионалног управљања отпадом могу узети у обзир импликације планских решења на природне вредности, ресурсе и животну средину, природна и културна добра у Плану.

Стратешка процена Плана интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине и одржив начин управљања отпадом. Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору.

На основу еколошког вредновања процењује се да планиран систем управљања отпадом и имплементација Плана неће импликовати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину, а који се не могу контролисати. Такође, разраду Регионалног плана управљања отпадом пратиће обавеза или одлучивање о потреби израде Стратешке процене утицаја планова нижег хијерархијског нивоа, а реализација појединачних пројеката је условљена проценом утицаја на животну средину и мерама заштите на нивоу појединачних пројеката. На тај начин је обезбеђено да систем процене животне средине постане ефикасно правило у планирању простора у границама Плана, а самим тим и у процесу имплементације Плана.

Стратешка процена утицаја, пре свега смернице и мере за заштиту животне средине и простора у целини, морају бити интегрисане у Регионални план управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 у поступку израде Плана/у поступку јавног увида, а у циљу

заштите природних вредности и животне средине, како би се планиране активности, објекти, постројења, садржаји система регионалног управљања отпадом реализовали на одржив и еколошки прихватљив начин. Најбоље понуђена варијанта са еколошког аспекта је реализација Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023, уз обавезне мере за:

- Очување интегритета и еколошког капацитета простора сваке јединице локалне самоуправе и региона у целини;
- Заштиту природних вредности (квалитета ваздуха, површинских и подземних вода, изворишта водоснабдевања, квалитета земљишта, разноврсности живог света, укупан диверзитет подручја);
- Подстицање одрживог и равномерног економског развоја региона у овом систему;
- Обавезно учешће свих јединица локалних самоуправа и локалних заједница;
- Обавезно стручно учешће надлежних институција и овлашћених органа и организација у имплементацији Плана, реализацији планираних објеката, постројења, садржаја, пројеката и активности у простору и спровођењу мониторинга животне средине;

Стратешка процена утицаја Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023 (Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) представља саставни део Регионалног плана управљања отпадом за Пчињски округ 2013-2023.

ПРИЛОГ 1. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Закони

1. Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04, 36/09, 72/09 и 43/11-Уставни суд);
2. Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, број 36/09 и 88/10);
3. Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС“, број 36/09);
4. Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, број 36/09 и 10/13);
5. Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 36/09 и 88/10);
6. Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09 и 88/10 и 91/10-исправка);
7. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04 и 88/10);
8. Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04 и 36/09);
9. Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, број 62/06 и 65/08);
10. Закон о водама („Службени гласник РС“, број 30/10 и 93/12);
11. Закон о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС“, број 125/04);
12. Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 107/05, 72/09, 88/10, 99/10, 57/11 и 119/12);
13. Закон о јавном здрављу („Службени гласник РС“, број 72/09);
14. Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/09);
15. Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 111/09, 92/11 и 93/12);
16. Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10);
17. Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, број 101/05);

Подзаконска акта

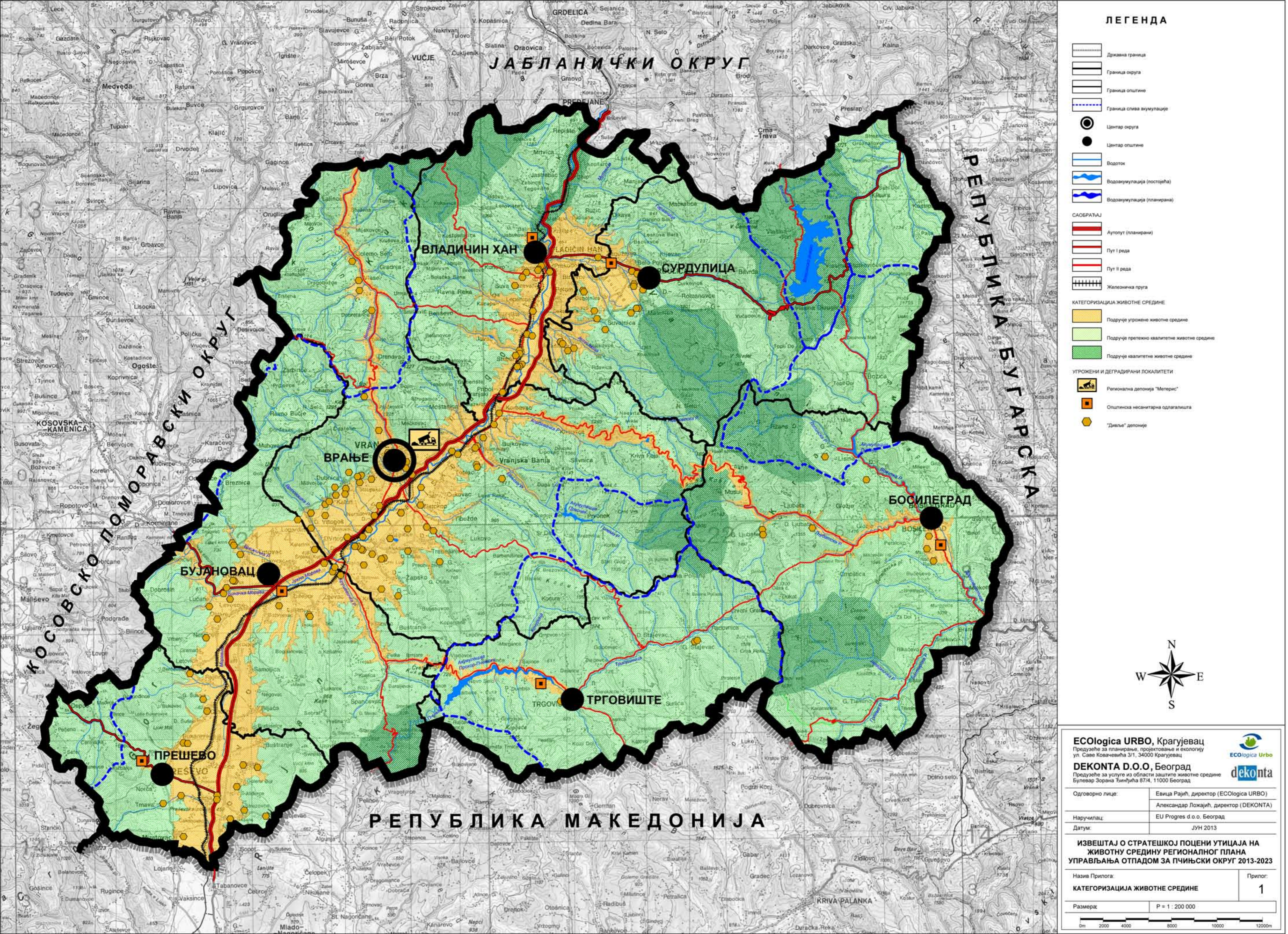
1. Уредба о утврђивању критеријума за одређивање статуса угрожене животне средине и приоритета за санацију и ремедијацију („Службени гласник РС“, број 22/10);
2. Уредба о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС“, број 88/10);
3. Правилник о садржини политике превенције удеса и садржини методологије израде извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10) – престао да важи Правилник о методологији за процену опасности од хемијског удеса ... („Службени гласник РС“, број 60/94);
4. Правилник о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података („Службени гласник РС“, број 91/10 и 10/13);
5. Правилник о Националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11);
6. Уредба о одлагању отпада на депоније („Службени гласник РС“, број 92/10);
7. Уредба о Листи неопасног отпада за који се не издаје дозвола, са документацијом која прати прекогранично кретање („Службени гласник РС“, број 102/10);
8. Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, број 56/10);
9. Правилник о методологији прикупљања података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 61/10);

10. Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, број 11/10 и 75/10);
11. Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздуху („Службени гласник РС“, број 71/10 и 6/11-исправка) – рокови примене утврђени у чл. 44-47;
12. Уредба о утврђивању Програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи („Службени гласник РС“, број 58/11);
13. Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
14. Правилник о методологији за одређивање акустичких зона („Службени гласник РС“, број 72/10);
15. Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС“, број 72/10);
16. Уредба о ближим критеријумима, начину обрачуна и поступку наплате накнаде за коришћење заштићеног подручја („Службени гласник РС“, број 43/10);
17. Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
18. Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, број 5/10 и 47/11);
19. Уредба о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08);
20. Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и методама за њихово испитивање („Службени гласник РС“, број 23/94);
21. Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник РС“, број 31/82);
22. Правилник о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода („Службени гласник РС“, број 47/83 и 13/84);
23. Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ“, број 42/98, 44/99);
24. Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС“, број 92/08);
25. Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 67/11 и 48/12);

Националне стратегије

1. Стратегија управљања отпадом Републике Србије 2010-2019. („Службени гласник РС“, број 29/10);
2. Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС“, број 57/08); Извештај о напретку у спровођењу и Извештај о напретку у примени Акционог плана за спровођење Националне стратегије одрживог развоја за период од 2009-2017. године – за 2010. годину („Службени гласник РС“, број 59/11);
3. Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 12/10);

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

ЛЕГЕНДА

- Државна граница
- Граница округа
- Граница општине
- Граница слива акумулације
- Центар округа
- Центар општине
- Водоток
- Водоакумулација (постојећа)
- Водоакумулација (планирана)
- САОБРАЋАЈ**
- Аутопут (планирани)
- Пут I реда
- Пут II реда
- Железничка пруга
- КАТЕГОРИЗАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**
- Подручје угрожене животне средине
- Подручје претежно квалитетне животне средине
- Подручје квалитетне животне средине
- УГРОЖЕНИ И ДЕГРАДИРАНИ ЛОКАЛИТЕТИ**
- Регионална депонија "Метерис"
- Општинска несанитарна одлагалишта
- "Диље" депоније

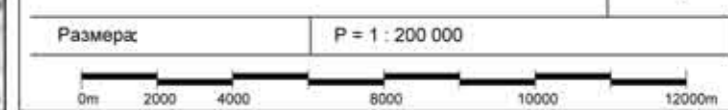
ECologica URBO, Крагујевац
 Предузеће за планирање, пројектовање и екологију
 ул. Саве Ковачевића 3/1, 34000 Крагујевац

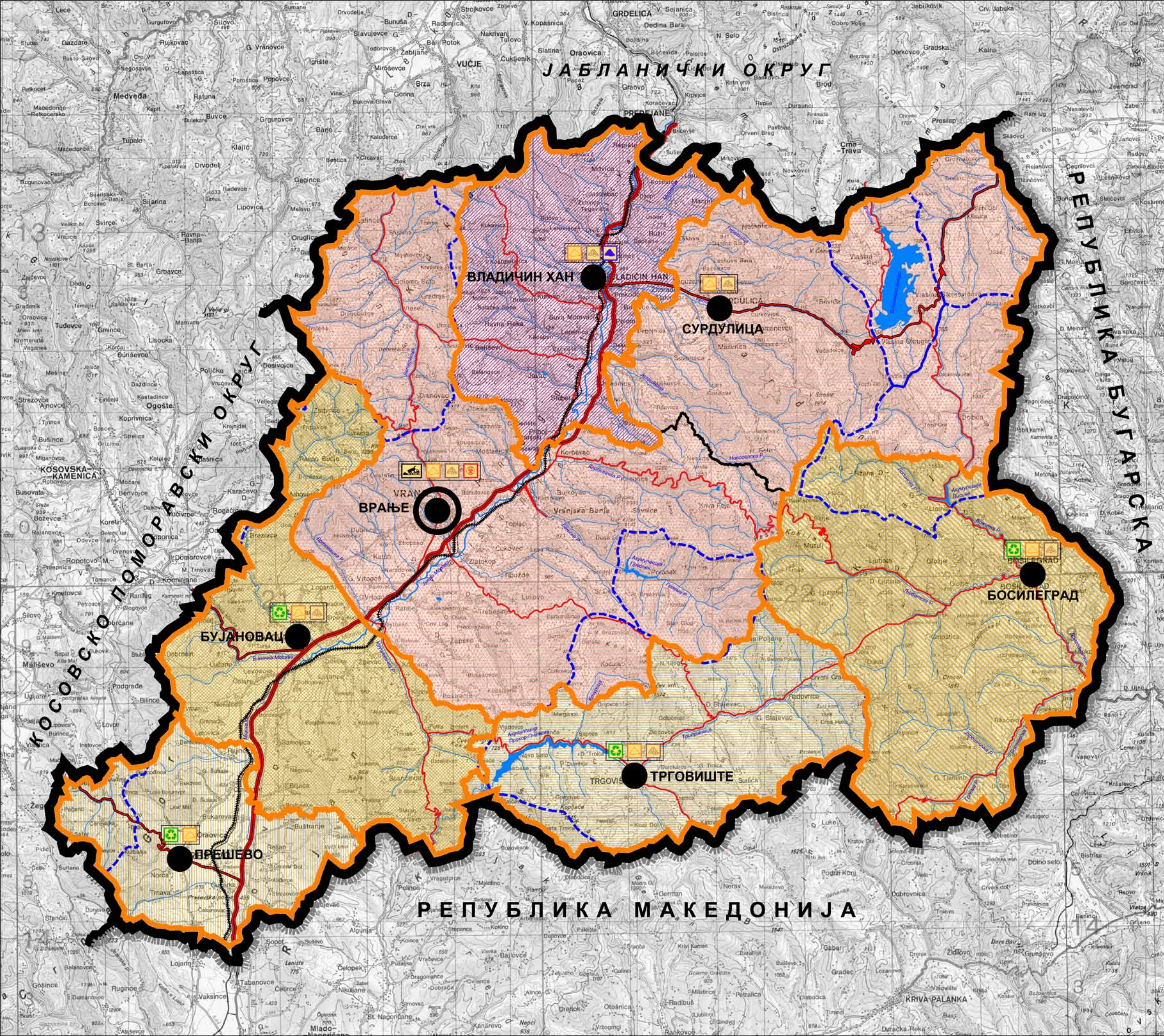
DEKONTA D.O.O, Београд
 Предузеће за услуге из области заштите животне средине
 Булевар Зорана Ђинђића 87/4, 11000 Београд

Одговорно лице:	Евица Рајић, директор (ECologica URBO)
Наручилац:	Александар Ложајић, директор (DEKONTA)
Датум:	ЈУН 2013

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ РЕГИОНАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ЗА ПЧИНЈСКИ ОКРУГ 2013-2023

Назив Прилога:	Прилог:
КАТЕГОРИЗАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	1

ЛЕГЕНДА

- Државна граница
- Граница округа
- Граница општине
- Граница слива акумулације
- Центар округа
- Центар општине
- Водоток
- Водоакумулација (постојећа)
- Водоакумулација (планирана)
- САОБРАЋАЈ**
- Аутопут (планирани)
- Пут I реда
- Пут II реда
- Железничка пруга
- ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА**
- Еколошка целина "Регионална депонија Метерис"
- Еколошка целина "Трансфер станица Бујановац"
- Еколошка целина "Трансфер станица Прешево"
- Еколошка целина "Трансфер станица Трговиште"
- Еколошка целина "Трансфер станица Босилеград"
- Еколошка зона Владичин Хан
- ОПРЕМЉЕНОСТ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ПОСТОРЉЕНИМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ**
- Регионална депонија "Метерис"
- Трансфер станица (планирана)
- Постојеће општинске депоније (за затварање)
- Локација за одлагање грађевинског отпада
- Центар за управљање медицинским отпадом
- Депонија фабрике папира и картона "СОПА"

ECologica URBO, Крагујевац
 Предузеће за планирање, пројектовање и екологију
 ул. Саве Ковачевића 3/1, 34000 Крагујевац

DEKONTA D.O.O, Београд
 Предузеће за услуге из области заштите животне средине
 Булевар Зорана Ђинђића 87/4, 11000 Београд

Одговорно лице:	Евица Рајић, директор (ECologica URBO)
Наручилац:	ЕУ Progress d.o.o. Београд
Датум:	ЈУН 2013

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ РЕГИОНАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ЗА ПЧИНСКИ ОКРУГ 2013-2023

Назив Прилога:	Прилог:
ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА	2

Размера: P = 1 : 200 000

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

8000026439060

**ИЗВОД О
РЕГИСТРАЦИЈИ
ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА**Република Србија
Агенција за привредне регистре**ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК**

Матични / Регистарски број 17243586

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активно привредно друштво

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕПословно име DEKONTA DOO PRIVREDNO DRUŠTVO ZA USLUGE U OBLASTI
ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, BEOGRAD

Скраћено пословно име DEKONTA DOO BEOGRAD

Преводи пословног именаПревод скраћеног пословног
имена DEKONTA LTD ENVIRONMENTAL SERVICES
COMPANY BELGRADE**ПОДАЦИ О АДРЕСАМА****Адреса седишта**

Општина Београд (град)

Место Београд (град)

Улица Генерала Михајла Недељковића

Број и слово 112

Спрат, број стана и слово / /

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ**Подаци оснивања**

Датум оснивања 21. децембар 1999

Време трајања

Време трајања привредног субјекта Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности 7022

Назив делатности Консултантске активности у вези с пословањем и осталим

Остали идентификациони подаци	управљањем	
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	100136797	
Подаци од значаја за правни промет		
Текући рачуни	275-0000220012530-19	
Подаци о статусу / оснивачком акту		
☐ Постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статуса	
	Датум важећег оснивачког акта	

Законски (статутарни) заступници		
Физичка лица		
1. Име	Александар	Презиме Ложајић
ЈМБГ	0811969710267	
Функција	Директор	
Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом	

Чланови / Сувласници		
Подаци о члану		
Име и презиме	Александар Ложајић	
ЈМБГ	0811969710267	
Подаци о капиталу		
Новчани		
износ	датум	
Уписан: 499.019,58 RSD		
износ	датум	
Уплаћен: 499.019,58 RSD	15. новембар 2005	
износ(%)		
Сувласништво удела од	33,33000	

Подаци о члану	
Пословно име	DEKONTA International a.s

Регистарски /
Матични број

27649091

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 998.038,30 RSD

износ

датум

Уплаћен: 998.038,30 RSD

15. новембар
2005

износ(%)

Сувласништво удела од 66,67000

Основни капитал друштва

Новчани

износ

датум

Уписан: 1.497.057,88 RSD

износ

датум

Уплаћен: 1.497.057,88 RSD

Регистратор, Миладин Маглов

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2**

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Крагујевац

Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**

Регистарски број/Матични број: 20222816

Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет

Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

Уписани капитал

• Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету

Овлашћења у унутрашњем промету неограничена

Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2**

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Миладин Маглов

БД 122381/2007
Дана, 17.09.2007 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4. Закона о агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС бр. 55/04), члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС бр. 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију промене података привредног субјекта у Регистар привредних субјеката, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Крагујевац-град, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података о привредном субјекту уписаном у Регистар привредних субјеката

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

са матичним бројем 20222816

И то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:
Адреса: Срете Младеновића 2, Крагујевац, Крагујевац-град, Србија
Уписује се:
Адреса: Саве Ковачевића 3/1, Крагујевац, Крагујевац-град, Србија

Промена пуног пословног имена:

Брише се:
PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2
Уписује се:
PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SAVE KOVAČEVIĆA 3/1

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 12.09.2007 регистрациону пријаву за промену података о привредном субјекту уписаном у Регистар привредних субјеката као

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију у износу од 1.560,00 динара одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05).

Поука о правном леку:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде РС, у року од 8 дана од дана пријема решења, а преко Агенције за привредне регистре.

8000012055561

**ИЗВОД О
РЕГИСТРАЦИЈИ
ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА**Република Србија
Агенција за привредне регистре**Пословно име привредног субјекта**

Назив

ECOLOGICA URBO

Седиште

место

Крагујевац, Крагујевац-град

Правна форма

Друштво са ограниченом одговорношћу

улица и број

Саве Ковачевића 3/1

Бр.рег.улошка

Трговински суд

Матични број

20222816

ПИБ

104733275

Бројеви рачуна у банкама

Пуно пословно име

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SAVE KOVAČEVIĆA 3/1

Скраћени назив

ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

Претежна делатност

7111

Архитектонска делатност

Датум оснивања

9. новембар 2006

Време трајања привредног субјекта: Неограничено

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписани 500,00 EUR

износ

датум

Уплаћени 250,00 EUR

9. новембар
2006

Регистрован за спољнотрговински промет: да

Регистрован за услуге у спољнотрговинском промету: да

ПОДАЦИ О ОСНИВАЧИМА - ЧЛАНОВИМА ДРУШТВА

Подаци о оснивачу		место и држава
Име и презиме	Евица Рајић	Крагујевац, Крагујевац-град, Србија
ЈМБГ	2610958787413	улица и број
		Димитрија Туцовића 8/3
Подаци о капиталу		
Новчани		
износ	Уписани 500,00 EUR	датум
износ	Уплаћени 250,00 EUR	датум
		9. новембар 2006
Сувласништво удела од	износ(%)	
	100,00	

СКРАЂЕНО ИЛИ ПОСЛОВНО ИМЕ НА СТРАНОМ ЈЕЗИКУ

Скрађено пословно име привредног субјекта:		место
Назив	ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC	Крагујевац
Облик	Друштво са ограниченом одговорношћу	

ПОДАЦИ О ЗАСТУПНИЦИМА

Заступник		место и држава
Име и презиме	Евица Рајић	Крагујевац, Крагујевац-град, Србија
ЈМБГ	2610958787413	улица и број
		Димитрија Туцовића 8/3
Функција у привредном субјекту		
Директор		
Овлашћења у промету		
Овлашћења у унутрашњем промету неограничена		
Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена		

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПРОЈЕКТАНТА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Џвјетан В. Митровић

дипломирани инжењер технологије
ЈМБ 0111961182499

одговорни пројектант
технолошких процеса

Број лиценце

371 F994 08

У Београду,
20. марта 2008. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Драгана Н. Тодоровић

дипломирани просторни планер
ЈМБ 0103968715287

одговорни урбаниста

за руковођење израдом урбанистичких планова

Број лиценце

201 0977 07

У Београду,
24. маја 2007. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.